

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujsoly
w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych**

Bielsko-Biała, grudzień 2021r.
po uzgodnieniu

Spis treści:

I. Wstęp	5
II. Zawartość i główne cele projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych	7
III. Powiązania projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami	9
IV. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	10
V. Dopuszczalne zagospodarowanie terenu w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych określone w aktualnie obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	11
VI. Istniejący stan środowiska w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych	12
VII. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych	16
VIII. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych	24
IX. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	25
X. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych	26
XI. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych oraz sposoby, w jakich te cele zostały uwzględnione podczas opracowywania przedmiotowego dokumentu	27
XII. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	30
1. Oddziaływania na obszar Natura 2000 oraz jego integralność	30
1.1 Specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki (PLH240006)	30

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujsoły
w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

1.2	Specjalny obszar ochrony ptaków Beskid Żywiecki (PLB240002)	51
2.	Oddziaływania na cele ochrony przyrody Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny	58
3.	Oddziaływania na cele ochrony rezerwatów przyrody	58
4.	Oddziaływania na bioróżnorodność oraz na lokalne ostoje przyrody istotne dla zachowania bioróżnorodności	59
5.	Oddziaływania na rośliny, grzyby i zwierzęta, w tym na stanowiska gatunków chronionych	59
6.	Oddziaływania na funkcjonowanie połączeń pomiędzy obszarami Natura 2000 w obrębie Południowego Korytarza Ekologicznego	59
7.	Oddziaływania na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych	60
8.	Oddziaływania na funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych	60
9.	Oddziaływania na drzewa i grupy drzew chronionych oraz predysponowanych do objęcia ochroną	61
10.	Oddziaływania na ludzi	61
11.	Oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, w tym na jednolite części tych wód	61
12.	Oddziaływania na powietrze atmosferyczne	62
13.	Oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby	62
14.	Oddziaływania na krajobraz	62
15.	Oddziaływania na klimat	62
16.	Oddziaływania na zasoby naturalne	63
17.	Oddziaływania na zabytki i dobra materialne	63
18.	Oddziaływania na tereny sąsiednie	63
19.	Możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko	63
XIII.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych	65
XIV.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych wraz z uzasadnieniem ich wyboru	65
XV.	Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych	65
XVI.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	66

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujsoły
w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

I. Wstęp

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko sporządzoną dla projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujszoły § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko jest jednym z etapów strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, definiowanej jako postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Cele prognozy oddziaływania na środowisko wynikają bezpośrednio z obowiązujących przepisów prawa dotyczących ochrony środowiska, w szczególności z ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021r. poz. 247 z późniejszymi zmianami) oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020r. poz. 1219 z późniejszymi zmianami). Głównymi celami niniejszej prognozy, są:

- ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- ocena potencjalnych skutków środowiskowych wdrażania ustaleń przedmiotowego dokumentu;
- przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań.

Zgodnie z art. 8 i art. 71 ustawy Prawo ochrony środowiska, zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska stanowią podstawę do sporządzania między innymi miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których:

- określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń, zapewnienia ochrony przed powstającymi zanieczyszczeniami oraz przywracania środowiska do właściwego stanu;
- ustala się warunki realizacji przedsięwzięć, umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska.

Dodatkowo, przy określaniu przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenu należy w jak największym stopniu zapewnić zachowanie jego walorów krajobrazowych.

Zakres i treść sporządzonej prognozy oddziaływania na środowisko są zgodne z wymogami art. 51 w/w ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, jak i również są zgodne z zakresem i stopniem szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, uzgodnionym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żywcu w opinii sanitarnej nr **NS/NZ/522-12/2021** z dnia 26.10.2021 r. oraz przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w piśmie nr **WOOŚ.411.203.2021.AB** z dnia 22.10.2021 r.

Zgodnie z zaleceniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, w prognozie oprócz zagadnień wynikających bezpośrednio z ustawy, uwzględniono również zagadnienia dotyczące wpływu realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu na:

- 1) cele ochrony Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny,
- 2) stanowiska chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujszoły
w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

- 3) lokalne ostoje przyrody istotne dla zachowania różnorodności biologicznej, a w szczególności płaty roślinności nieleśnej, zadrzewienia, a także obiekty ważne dla ochrony płazów,
- 4) funkcjonowanie korytarzy ekologicznych określonych w dokumencie „Opracowanie ekofizjograficzne dla Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” (Katowice 2015),
- 5) funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych,
- 6) drzewa i grupy drzew predysponowane do objęcia ochroną.

Ponadto prognoza powinna dostarczać informacji o występowaniu, lub ich braku chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz siedlisk objętych ochroną, występujących na obszarze objętym zmianą planu lub w jej bliskim sąsiedztwie.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów z nim powiązanych.

Dodatkowo, niniejsza prognoza uwzględnia informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów, ściśle powiązanych z projektowaną zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

II. Zawartość i główne cele zmiany projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021r., poz. 741, z późniejszymi zmianami), miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego stanowi akt prawa miejscowego, którego celem jest ustalenie przeznaczenia terenu, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów jego zagospodarowania i zabudowy.

Podstawą opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Ujszoły jest uchwała Nr XXIX/230/2021 Rady Gminy Ujszoły z dnia 15 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego został przyjęty uchwałą Rady Gminy Ujszoły nr XX/157/2020 Rady Gminy Ujszoły z dnia 10 września 2020 r. (publik. w Dz. Urz. Woj. Śl. z 17 września 2020 r. poz. 6701 ze zm.).

W obowiązującym planie miejscowym w § 28 ustalono warunki zagospodarowania obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, które stanowią między innymi tereny *osuwiska nieaktywnego*, oznaczone na rysunku planu miejscowego. Na terenach tych zakazano lokalizacji nowej zabudowy, oraz dopuszczono bieżące utrzymanie, remont i przebudowę istniejącej zabudowy, bez prawa rozbudowy.

Z kolei, w terenach *osuwiska aktywnego* zakazano zabudowy, dopuszczono bieżące utrzymanie istniejącej zabudowy bez prawa remontu, oraz dopuszczono remont istniejącej zabudowy zabytkowej.

W wszystkich terenach zagrożonych ruchami masowymi (osuwiska aktywne, osuwiska nieaktywne, obszary zagrożone ruchami masowymi) stwierdzono skomplikowane warunki gruntowe. W terenach tych ustalono, że przepisy dotyczące ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych stosuje się odpowiednio, a roboty budowlane dopuszczono wyłącznie pod warunkiem, że nie spowodują uaktywnienia lub powstania osuwiska. Powyższy zapis oznacza, że przed uzyskaniem pozwolenia na budowę inwestor powinien zlecić uprawnionemu geologowi wykonanie badań podłoża. W dokumentacji geologiczno-inżynierskiej geolog stwierdza, czy projektowana zabudowa nie spowoduje osuwania się mas ziemnych, oraz wskazuje techniczne środki zabezpieczające. W przypadku negatywnej opinii geologa, pozwolenie na budowę nie może być wydane.

Biorąc pod uwagę Mapę Osuwisk i Terenów Zagrożonych Ruchami Masowymi (SOPO 2012), opinię Centrum Geozagrożeń PIG w piśmie z dnia 19.07.2021 r. oraz fakt, że w Gminie Ujszoły część terenów osuwiska nieaktywnego pokrywa się z terenami istniejącej zabudowy, uzasadnione jest dopuszczenie tam nowej zabudowy pod warunkiem, że nowa inwestycja nie wpłynie negatywnie na stateczność stoku.

W uchwale w sprawie obowiązującego planu miejscowego § 28 otrzymał zmienione ujednolicone brzmienie. Pozostała treść planu miejscowego, w tym **rysunek, nie ulega zmianie**.

W zmienionych ustaleniach planu ujednolicono zapisy w terenach *osuwiska nieaktywnego i terenach zagrożonych ruchami masowymi*. W ustaleniach planu dla terenów tych stwierdza się

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujszoły
w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

skomplikowane lub złożone warunki gruntowe, przepisy dotyczące ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych stosuje się odpowiednio (co oznacza obowiązek sporządzenia przez inwestora dokumentacji geologiczno-inżynierskiej lub opinii geotechnicznej), a roboty budowlane nie powinny spowodować uaktywnienia lub powstania osuwiska.

Dodatkowo w terenach *osuwisk aktywnych*, gdzie również występuje nieliczna zabudowa (głównie drewniana i częściowo zabytkowa), uzasadnione jest dopuszczenie remontu i przebudowy istniejącej zabudowy (nie tylko zabytkowej), przy zachowaniu tam zakazu rozbudowy, nadbudowy i zakazu nowej zabudowy.

Nie zmieniono przeznaczenia terenów, ani zasięgu obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych oznaczonych na rysunku planu miejscowego. Przedmiotowa zmiana planu miejscowego stanowi jego nowelizację w części tekstu uchwały i będzie stosowna łącznie z pozostałymi przepisami obecnego planu miejscowego.

Zmienione ustalenia w planie miejscowym podlegają opiniowaniu przez Starostę Żywieckiego (geologa powiatowego).

III. Powiązania projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami

Opracowany projekt zmiany planu miejscowego powiązany jest z następującymi dokumentami:

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ujszoły*, przyjętym uchwałą Rady Gminy Ujszoły nr XXXVI/230/2010 z dnia 30 kwietnia 2010r.;
- *Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w gminie Ujszoły* przyjętym uchwałą Rady Gminy Ujszoły nr XX/157/2020 Rady Gminy Ujszoły z dnia 10 września 2020 r.

IV. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Obowiązujące w Polsce prawo regulujące zasady prowadzenia ocen oddziaływania na środowisko, wywodzi się z prawodawstwa Unii Europejskiej, z następujących Dyrektyw:

- Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (EIA);
- Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014r. zmieniającej dyrektywę 2011/92/UE w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
- Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (SEA);
- Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa siedliskowa);
- Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa ptasia).

Na szczeblu krajowym, podstawę prawną dla sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektów dokumentów, stanowią przepisy art. 46, art. 51, art. 52 i art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021r., poz. 247, z późniejszymi zmianami).

Przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, poddano szczegółowej analizie sposób i zakres uwzględnienia w nim celów ochrony środowiska, co jest zgodne z zaleceniami zawartymi w Podręczniku do Strategicznych Ocen Oddziaływania na Środowisko dla Polityki Spójności na lata 2007-2013 oraz zapisami art. 4 ust. 1 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Dokonana, przez autora niniejszego opracowania, ocena oddziaływania na środowisko zapisów projektowanego dokumentu, uwzględnia ich wpływ na różnorodność biologiczną oraz wpływ na zmiany klimatu, co jest zgodne z przepisami prawa europejskiego i krajowego.

W prognozie oddziaływania na środowisko zastosowano metodę opisową. Z uwagi na charakter dokumenty zmiany planu miejscowego, który dotyczy tekstu i nie dotyczy rysunku, odstąpiono od zastosowania metody graficznej prognozy, jako bezprzedmiotowej. W treści zmiany planu miejscowego wyraźnie wskazano, że rysunek planu nie ulega zmianie. W uzasadnieniu do zmiany planu wskazano, że **nie zmieniono przeznaczenia terenów, ani zasięgu obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych** oznaczonych na rysunku planu miejscowego.

W niniejszym opracowaniu uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko powiązanych dokumentów planistycznych oraz w dokumencie:

- *Prognoza oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów zabudowy i obszarów rolnych w gminie Ujszoły*; Przemysław Lubiński, Bielsko-Biała 2020r.;

V. Dopuszczalne zagospodarowanie terenu w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych określone w aktualnie obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

W dokumencie nie zmieniono przeznaczenia terenów, ani zasięgu obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych oznaczonych na rysunku planu miejscowego.

Sposób zabudowy oraz zagospodarowania obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, ustalony w projekcie zmiany planu miejscowego, nie może naruszać ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ujszoły, przyjętego uchwałą Rady Gminy Nr XXXVI/230/2010 z dnia 30 kwietnia 2010r.

W pkt. 11 lit. b załącznika do studium zatytułowanego „Kierunki” ustalono strefy zagrożone osuwaniem się mas ziemnych:

Na terenie gminy Ujszoły stwierdzono występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych - narażonych na osuwanie się mas ziemnych, oznaczone na rysunku studium:

- *strefa czynnego usuwiska gruntu*
- *strefy drzemących osuwisk gruntu*
- *strefy potencjalnych osuwisk gruntu*

W celu zabezpieczenia ludzi, mienia i środowiska przyrodniczego postuluje się obowiązek poprzedzenia lokalizacji obiektów i urządzeń badaniami geotechnicznymi. Należy stosować środki techniczne zabezpieczające stabilność gruntów i obiektów. Postuluje się prowadzenie działań zapobiegających erozji gleb (zadrzewienia, zadarnienia, zakrzewienia).

Zmiana planu miejscowego nie narusza ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

VI. Istniejący stan środowiska w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

Gmina Ujszoły położona jest w południowej części województwa śląskiego, w powiecie żywieckim. Od strony wschodniej i południowej gmina graniczy ze Słowacją, od strony zachodniej graniczy z gminami Rajcza i Milówka, natomiast od strony północnej graniczy z gminami Węgierska Górka i Jeleśnia.

Wiejską Gminę Ujszoły o powierzchni 110 km² (10 988 ha) tworzą cztery sołectwa: Glinka, Soblówka, Ujszoły, Złatna. Obecnie, na terenie gminy zameldowanych (na pobyt stały) jest 4 419 osób (w tym we wsi Ujszoły – 2 272 osób).

Centralną, nisko położoną część gminy o charakterze śródgórskiej kotliny, w której koncentrycznie zbiegają się na terenie Ujszół liczne potoki, otaczają masywne i wyniosłe pasma beskidzkie, w których liczne szczyty przekraczają 1000 m n.p.m. (11 szczytów). Dominujące na tym terenie szczyty to: Lipowska (1324 m n.p.m.), Rysianka (1322 m n.p.m.), Wielka Rycerzowa (1236 m n.p.m.), Trzy Kopce (1216 m n.p.m.).

Teren Gminy Ujszoły należy do obszarów górskich o urozmaiconej rzeźbie terenu, rozciągający się na wysokości od 550 do 1324 m n.p.m. Obszar ten obejmuje wschodnią część „Worka Rajczańskiego” i południową część obszaru Lipowskiej. Granicę między tymi obszarami stanowi potok Ujszoła, dalej w górę potok Glinka i przełęcz Glinka (Ujsolska).

Rzeźba omawianego terenu jest na ogół zgodna z odpornością skał i tektoniką obszaru. Przebieg głównych grzbietów pokrywa się z występowaniem odpornych mas fliszowych (piaskowce magurskie, warstwy inoceramowe, itd.). Przebieg głównych dolin potoków nawiązuje do stref występowania skał o mniejszej odporności (kompleksy łupkowe, łupkowo-piaskowcowe), a także do przebiegu niektórych linii tektonicznych. W dolinach potoków występują zwężenia typu przełomów rzecznych w obrębie mas piaskowców i skał łupkowych. Stoki dolin mają kształty krawędziowe, wypukłe i wypukło-wklęsłe. W strefie raczańskiej płaszczowiny magurskiej występuje duża ilość osuwisk, zerw i obrywów skalnych. Doliny rzeczne w górnych odcinkach mają charakter wciosowy, z progami, załomami i szypotami. W środkowym i dolnym odcinku mają formę dolin płaskodennych, a w ich dnie występują poziomy tarasów.

Dzisiejsze ukształtowanie Beskidów jest rezultatem działalności różnorodnych czynników rzeźbotwórczych, modelujących od młodego trzeciorzędu zróżnicowane petrograficznie i kilkakrotnie wypiętrzone podłoże. W ciepłym, na przemian suchym i wilgotnym okresie trzeciorzędowym (miocen, pliocen) Beskidy były na przemian zrównywane i rozcinane. W okresie czwartorzędowym, o klimacie na przemian zimnym i umiarkowanym, były one kształtowane głównie przez procesy peryglacjalne (wietrzenie mrozowe). Obecnie w modelowaniu ich dużą rolę odgrywają osuwiska.

Obszar Gminy Ujszoły położony jest w obrębie makroregionu fizyczno-geograficznego Beskidy Zachodnie, który reprezentuje tu mezoregion Beskid Żywiecki. Masywy Beskidu Żywieckiego zbudowane są głównie z odpornych na wietrzenie piaskowców magurskich, a w niewielkich fragmentach warstw podmagurskich i hieroglifowych. Utwory magurskie to przeważnie grubo ławicowe warstwy piaskowca, niekiedy ze zlepieńcami a czasem z cienkimi warstwami łupków. Są odporne na wietrzenie. Zależnie, od jakości lepiszcza (przeważnie bezwęglanowe) powstają z nich w niższych położeniach gleby brunatne kwaśne, łatwo ulegające ługowaniu i bielicowaniu. Utwory podmagurskie występują tu fragmentarycznie

wśród magurskich. Są to z reguły piaskowce z niewielkim dodatkiem łupków, łatwo wietrzejące o spoiwie ilasto - węglanowo - żelazistym. Powstają z nich zasobne gleby brunatne tworzące siedliska żyzne, odpowiednie dla najbardziej wymagających gatunków, a w położeniach wyższych siedliska lasu mieszanego górskiego.

Wśród utworów geologicznych największy udział na tym terenie mają utwory kredowe oraz w znacznie mniejszym zakresie utwory trzeciorzędowe i czwartorzędowe.

Gmina Ujszoły położona jest w Beskidzie Żywieckim, gdzie klimat kształtowany jest pod wpływem gór i wyżyn. Znaczne różnice wysokości nad poziomem morza wpływają na strefowość klimatyczną przedmiotowego obszaru a poszczególne czynniki klimatyczne są tu zróżnicowane w zależności od położenia geograficznego, wysokości n.p.m., rzeźby terenu i wystawy. Cechami charakteryzującymi klimat omawianego terenu są duże dobowe amplitudy temperatury powietrza, małe amplitudy roczne, duże opady, długa zima, krótkie lato, krótki okres wegetacyjny, zróżnicowane usłonecznienie, niskie średnie temperatury powietrza, częste mgły i zachmurzenie, częste inwersje termiczne.

Na terenie Gminy Ujszoły gleby związane są z rodzajem podłoża, na którym powstały. Zróżnicowana budowa geologiczna przy dużej różnorodności form rzeźby terenu oraz zmienności warunków hydrologicznych wpłynęła na rodzaje gleb występujących na tym terenie. Ze względu na warunki fizjograficzne, na terenie Gminy Ujszoły występują wyłącznie gleby charakterystyczne dla terenów górzystych i podgórskich, a ich typy ściśle związane są z podłożem geologicznym, warunkami klimatycznymi, stosunkami wodnymi, itp.

W obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, oznaczonych na rysunku planu miejscowego występują różne siedliska przyrodnicze i zbiorowiska roślinne, w tym leśne i łąkowe. Dokument nie zmienia przeznaczenia terenu w obrębie tych siedlisk, ani warunków ochrony przyrody w obrębie tych siedlisk. Dokument nie zmienia zasad ochrony zasobów przyrodniczych, w szczególności obszarów prawnej ochrony przyrody, w tym ochrony krajobrazu.

Dokument nie powoduje zagrożenia dla jakości środowiska, w tym powietrza atmosferycznego, wód, gleb, flory i fauny, mieszkańców, krajobrazu i lasów.

Na terenie Gminy Ujszoły możemy zidentyfikować następujące zagrożenia dla środowiska lokalnego:

a) zagrożenia dla powietrza atmosferycznego:

- zanieczyszczenia powstające w ramach tzw. niskiej emisji;
- zanieczyszczenia komunikacyjne;
- zanieczyszczenia powstające w trakcie spalania odpadów komunalnych w piecach przydomowych lub ogniskach;
- pożary;
- zanieczyszczenia pochodzące spoza terenu gminy;

b) zagrożenia dla wód:

- nieczystości ciekłe pochodzące z nieruchomości nieprzyłączonych do kanalizacji;
- chemiczne środki do produkcji rolniczej, spływające z pól;
- zanieczyszczenia spływające z ciągów komunikacyjnych oraz terenów utwardzonych nieposiadających instalacji do wstępnego podczyszczania wód;
- nieprawidłowa regulacja cieków wodnych;
- zasypywanie cieków wodnych;
- susza;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujszoły
w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

c) zagrożenia dla gleb:

- nieczystości ciekłe pochodzące z nieruchomości nieprzyłączonych do kanalizacji;
- zanieczyszczenia spływające z ciągów komunikacyjnych oraz terenów utwardzonych;
- zanieczyszczenia powstające w trakcie awarii lub kolizji pojazdów;
- erozja;
- wyjałowienie;
- zakwaszenie;
- chemizacja rolnictwa;
- osuwiska;
- dzikie składowiska odpadów;

d) zagrożenia dla flory i fauny:

- urbanizacja;
- zanieczyszczenie powietrza;
- gatunki obce i inwazyjne;
- niekontrolowana eksploatacja żwiru w potokach, powodująca zanikanie kamienistych tarlisk ryb oraz siedlisk przyrodniczych związanych z korytem rzecznym;
- fragmentaryzacja siedlisk;
- tworzenie barier w obrębie lokalnych korytarzy ekologicznych;
- usuwanie martwych i umierających drzew z drzewostanów;
- kanalizacja koryt cieków wodnych;
- zasypywanie cieków wodnych – zmiany stanu wody na gruntach;
- niewłaściwa gospodarka leśna;
- pożary;
- wypalanie traw;
- susza;
- powódź;
- anomalie pogodowe, w tym ekstremalne zjawiska pogodowe;

e) zagrożenia dla mieszkańców:

- zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego;
- zanieczyszczenie wód;
- zanieczyszczenie gleb;
- hałas i drgania, szczególnie w pobliżu głównych ciągów komunikacyjnych i zakładów produkcyjnych;
- promieniowanie elektromagnetyczne;
- susza;
- powódź;
- anomalie pogodowe, w tym ekstremalne zjawiska pogodowe;

f) zagrożenia dla krajobrazu:

- urbanizacja, w tym brak ładu przestrzennego;
- wzrost powierzchni nieużytków;
- degradacja zbiorowisk leśnych;
- wycinka zadrzewień;
- dzikie składowiska odpadów;

g) zagrożenia dla lasów:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujsoły
w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

- zanieczyszczenie powietrza;
- szkodniki owadzie oraz patogeniczne grzyby;
- zbyt duża liczebność populacji zwierzyny płowej;
- anomalie pogodowe: wysokie czy niskie temperatury, susze lub ulewne deszcze, silne wiatry, obfite opady śniegu czy wyładowania atmosferyczne;
- pożary;
- powodzie i podtopienia;
- nadmierna penetracja lasów w okresie zbioru grzybów i jagód przez ludność;
- wydeptywanie nowych ścieżek i skrótów;
- wjazdy do lasu motocyklistów;
- wywożenie do lasu odpadów komunalnych przez okolicznych mieszkańców;
- wnykarstwo i kłusownictwo;
- nielegalne pozyskanie stroiszu i choinek;
- niszczenie (ścinanie) drzew z gniazdami ptaków;
- pozyskiwanie roślin rzadkich i chronionych na potrzeby własne i handlowe;
- lokalizacja budownictwa w enklawach śródleśnych i bezpośrednim sąsiedztwie lasu.

Żadne z powyższych zagrożeń nie jest spowodowane projektowaną zmianą planu. Również osuwiska, co wyjaśnia się w dalszej części.

VII. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

1. Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji

Pojęcie odporności środowiska przyrodniczego na degradację, czyli na pogorszenie jakości poszczególnych jego elementów lub cech oraz zachwianie równowagi, rozumiane jest jako zdolność do zachowania wewnętrznej równowagi, pomimo naruszenia jej przez czynniki zewnętrzne, zarówno pochodzenia naturalnego jak i sztucznego. Ocena odporności środowiska na degradację pozwala na uchwycenie komponentów o najmniejszej odporności na czynniki niszczące, co pozwala na podjęcie stosownych kroków mających na celu skuteczną ich ochronę.

Specyfika budowy środowiska przyrodniczego sprawia, iż bardzo trudno jest dokonać kompleksowej oceny jego naturalnej odporności na degradację. Dokonując takiej oceny należy wziąć pod uwagę odporność każdego z elementów środowiska przyrodniczego z osobna, jak i w powiązaniu ze sobą, na wszystkie możliwe rodzaje degradacji.

Do najbardziej narażonych, a tym samym najmniej odpornych na degradację elementów środowiska na omawianym obszarze należą:

- gleby, na które silnie oddziałują zarówno czynniki naturalne takie jak erozja wodna i wietrzna, jak i antropogeniczne, do których należy zaliczyć zanieczyszczenia spływające z dróg i placów, kwaśne deszcze, nieczystości ciekłe, odcieki z dzikich składowisk odpadów czy też roboty budowlane;
- wody podziemne, na których jakość ma bezpośredni wpływ rodzaj gleb, jak i zanieczyszczenia antropogeniczne, np. związki biogenne wymywane z upraw polowych, nieczystości ciekłe z nieszczelnych osadników, czy też odcieki z dzikich składowisk odpadów;
- wody powierzchniowe, na które główny wpływ mają czynniki antropogeniczne, takie jak: związki biogenne wymywane z upraw polowych, zanieczyszczenia spływające z dróg, nieczystości ciekłe z nieszczelnych osadników, ale też regulacja cieków przyczyniająca się między innymi do erozji dennej; spośród czynników naturalnych mających wpływ na wody powierzchniowe należy wymienić susze;
- przyroda ożywiona, na którą główny wpływ mają czynniki antropogeniczne, takie jak: urbanizacja, gospodarka leśna, zanieczyszczenie powietrza czy też naruszenie stosunków wodnych, które prowadzą do kurczenia się naturalnych siedlisk, zmiany struktury jak i przebudowy składu gatunkowego.

Środowisko Gminy Ujsoły jak dotąd nie zostało jeszcze drastycznie zmienione pod wpływem działalności człowieka, dzięki czemu istnieją na tym terenie miejsca, gdzie skutki bytności człowieka są niezauważalne lub ich skala nie zakłóca naturalnej równowagi biologicznej. Miejsca te są bardzo cenne pod względem przyrodniczym, ale jednocześnie najmniej odporne na degradację, która może być następstwem czynników naturalnych, jak i antropogenicznych.

Tereny o wysokiej wrażliwości wymagające ochrony przed czynnikami degradującymi na terenie Gminy Ujsoły to głównie ekosystemy leśne, tereny zieleni i tereny rolne oraz powiązane z nimi korytarze ekologiczne, na które składają się cieki wodne, zadrzewienia, łąki, pastwiska, pola uprawne i nieużytki. Zaburzenie ich funkcjonowania może bowiem niekorzystnie wpłynąć na stan całego środowiska, co w konsekwencji może prowadzić do

zubożenia bioróżnorodności, zmiany stosunków wodnych, czy też nasilenia procesów erozyjnych gleb pozbawionych roślinności.

W skali całej gminy obszary znacząco zmienione pod wpływem działalności człowieka stanowią bardzo niewielką jej część i oceniając stan środowiska w ich obrębie, pod względem zdolności do regeneracji, należy uznać, że zmiany antropogeniczne są na tyle znaczne, że konieczny jest udział człowieka w kształtowaniu właściwych procesów ekologicznych. Wobec silnej antropopresji, czynnikiem łagodzącym jej negatywne oddziaływanie na środowisko, wspomagającym odnowę różnorodności biologicznej i zwiększającym walory krajobrazowe, będzie zaprojektowanie takiego sposobu użytkowania terenu, który uwzględni jego obecne walory i uwarunkowania przyrodnicze.

W obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych największe zagrożenie dla gleb, wód i przyrody żywej, w tym człowieka stanowią osuwiska.

Osuwiska

Osuwiska należą do najniebezpieczniejszych i najczęściej występujących geozagrożeń na terenie Polski. Powodują zniszczenia w infrastrukturze, uprawach, drzewostanie oraz ogólną degradację terenów objętych ruchami masowymi ziemi. Osuwiska co roku przynoszą ogromne straty, ale przede wszystkim zagrażają bytowi, a nawet życiu mieszkańców. Jak niszczycielskie mogą być ruchy masowe ziemi pokazał rok 2010, kiedy po obfitych opadach w trzech województwach na południu kraju uaktywniło się ponad 1300 osuwisk. Zniszczeniu lub uszkodzeniu uległo wówczas ponad tysiąc domów, zniszczona została także infrastruktura komunikacyjna. Najbardziej zagrożony jest rejon karpacki, do którego należy Gmina Ujszoły. Na terenie Karpat, stanowiącym zaledwie kilka procent powierzchni kraju, występuje ponad 90 proc. wszystkich osuwisk w Polsce. W obliczu tego zagrożenia geolodzy prowadzą intensywne działania w ramach Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO). System powstał w 2006 roku, by skutecznie zapobiegać zniszczeniom infrastruktury budowlanej i komunikacyjnej. Projekt jest realizowany przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Pierwszym z zadań Projektu jest szczegółowe rozpoznanie terenów zagrożonych i ich dokumentacja. Geolodzy z Centrum Geozagrożeń PIG-PIB oraz kilkunastu firm geologicznych w trzech południowych województwach (śląskim, małopolskim, podkarpackim) zlokalizowali i zinwentaryzowali już ponad 70 tys. osuwisk i ponad 6,5 tys. terenów zagrożonych. Informacje zbierane przez pracowników Centrum Geozagrożeń i współpracujących firm trafiają do bazy danych SOPO (z której są udostępniane w internetowej aplikacji), a także do samorządów. W kolejnych krokach, mapa osuwisk i terenów zagrożonych stanowi punkt wyjścia do opracowania map podatności osuwiskowej oraz map zagrożenia i ryzyka osuwiskowego. Wszystkie dane dostarczane przez geologów są podstawą racjonalnego planowania zabudowy oraz stosowania właściwych zabezpieczeń na terenach potencjalnie zagrożonych osuwiskami. Pozwala to na ograniczenie szkód materialnych, a także wczesne ostrzeganie mieszkańców terenów zagrożonych. Efektem projektu SOPO jest zatem redukcja ryzyka osuwiskowego.

Podstawą ustaleń ochrony przeciwosuwiskowej w obowiązującym planie miejscowym jest Mapa Osuwisk i Terenów Zagrożonych Ruchami Masowymi, Skala 1:10 000, Gmina Ujszoły (Aleksander Biel, dr Dariusz Grabowski, Jarosław Kaczorowski, Tadeusz Kolečki, Paweł Kwecko, dr Jacek Rubinkiewicz, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2012). Opracowanie to zostało sporządzone w ramach Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) i zostało oficjalnie przekazane Gminie Ujszoły przez Ministra

Środowiska. We wnioskach objaśnień do tego pracowania sformułowano następujące zalecenia dotyczące planowania przestrzennego:

Osuwiska aktywne charakteryzują się zwykle wyraźną i czytelną rzeźbą w postaci nabrzmień i garbów na powierzchni terenu, skarp, czasem szczelin oraz zerw w darni. Dodatkowo mogą na ich terenie występować zagłębienia bezodpływowe, torfy i małe zbiorniki wodne. Osuwający się materiał może powodować pękanie i przemieszczanie budynków, obrywanie fragmentów dróg oraz uszkodzenia linii energetycznych, telefonicznych, gazociągów, wodociągów i studni. Z tego względu są to obszary, które nie nadają się pod budownictwo w tym również budowanie wszelkiego rodzaju infrastruktury. Na obszarach osuwisk aktywnych występują lub będą występować stale zniszczenia powodujące straty materialne. Podjęcie próby stabilizacji — szczególnie dużych osuwisk — jest niezwykle kosztowne, a stabilizacja tylko ich części może nie przynieść oczekiwanych efektów.

Za osuwiska okresowo aktywne uważane są takie, które nie są obecnie aktywne i nie były aktywne w czasie ostatnich 5 lat, ale uaktywniały się w okresie 5–50 lat. Istnieje jednak duże prawdopodobieństwo ich częściowego lub całkowitego uaktywnienia, stąd mogą stwarzać potencjalne niebezpieczeństwo. Na tych obszarach nie zaleca się lokalizowania nowych inwestycji w planach zagospodarowania przestrzennego, choć po wykonaniu szczegółowych badań geologicznych i geologiczno-inżynierskich możliwa jest weryfikacja dotychczas przeprowadzonych badań terenowych, która może dać podstawę do lokalizacji budownictwa lekkiego. Osuwiska nieaktywne obejmują obszary, na których w ciągu ostatnich co najmniej 50 lat nie stwierdzono śladów osuwania. Na terenach tych może jednak dojść w pewnych okolicznościach do — zwykle częściowego — uaktywnienia procesów osuwiskowych. Dlatego również na takich obszarach należy ograniczać budownictwo, a każde pozwolenie na budowę powinno być poprzedzone wykonaniem dokumentacji geologiczno-inżynierskiej precyzującej warunki podłoża.

Na terenie gminy Ujszoły wyznaczono 6 terenów zagrożonych ruchami masowymi. Budownictwo na tych terenach może być dopuszczone, ale zaleca się wykonanie wcześniejszej dokumentacji geologiczno-inżynierskiej i spełnienie zawartych w niej zaleceń.

W związku licznymi wnioskami właścicieli nieruchomości po wejściu w życie obowiązującego planu miejscowego, Gmina Ujszoły skierowała zapytanie dotyczące jednego z osuwisk nieaktywnych we wsi Sobólówka do Centrum Geozagrożeń w Państwowym Instytucie Geologicznym – Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie. W piśmie z dnia 19.07.2021 r. Centrum Geozagrożeń stwierdziło w szczególności, że: *restrykcyjne zapisy w planach zagospodarowania są po części uzasadnione, gdyż każde (nawet nieaktywne) osuwisko może się uaktywnić w trudnym do przewidzenia czasie. Ograniczenie zabudowy na osuwiskach jest jedynym skutecznym sposobem ograniczenia ryzyka osuwiskowego. Jednak w niektórych przypadkach należałoby wykonać analizę zysków i strat takich zapisów. Część gmin dopuszcza możliwość zabudowy osuwisk (szczególnie nieaktywnych) pod warunkiem, że nowa inwestycja nie wpłynie negatywnie na stateczność stoku – konieczne jest wtedy wykonanie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej. Wynika to z rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r.(...) Gmina Ujszoły w ramach projektu SOPO kartowana była w 2010 r. Obecnie istnieją coraz lepsze metody badań i rozpoznawania osuwisk. (...) Dokładne określenie lub korekta granic osuwiska są możliwe tylko po wykonaniu terenowego kartowania geologicznego. Należy mieć na uwadze, że ostatnie ruchy na osuwiskach nieaktywnych miały miejsce co najmniej 50 lat temu, a niektóre osuwiska nie uaktywniły się od tysięcy lat. Dlatego rzeźba osuwiskowa może być w dużej mierze zatarta.*

W Gminie Ujszoły część terenów osuwiska nieaktywnego pokrywa się z terenami istniejącej zabudowy, gdzie dotąd nie stwierdzono katastrof budowlanych, ani istotnych zniszczeń. Uzasadnione jest dopuszczenie tam nowej zabudowy pod warunkiem, że inwestycja nie wpłynie negatywnie na stateczność stoku. W zmienionych ustaleniach planu ujednolicono zapisy w terenach osuwiska nieaktywnego i terenach zagrożonych ruchami masowymi. W ustaleniach planu dla terenów tych stwierdza się skomplikowane lub złożone warunki gruntowe, przepisy dotyczące ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych stosuje się odpowiednio (co oznacza obowiązek sporządzenia przez inwestora dokumentacji geologiczno-inżynierskiej lub opinii geotechnicznej), oraz ustala się warunek, aby roboty budowlane nie spowodowały uaktywnienia lub powstania osuwiska. Dodatkowo w terenach osuwisk aktywnych, gdzie również występuje nieliczna lekka zabudowa (głównie drewniana i częściowo zabytkowa), dopuszcza się remont i przebudowę istniejącej zabudowy (nie tylko zabytkowej), przy zachowaniu tam zakazu rozbudowy, nadbudowy i zakazu nowej zabudowy. Nie zmienia się przeznaczenia terenów, ani zasięgu obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, oznaczonych na rysunku planu miejscowego. Powyższe zapisy w odpowiedni sposób chronią obszary zagrożone (osuwiska aktywne, osuwiska nieaktywne, tereny zagrożone ruchami masowymi) przed osuwaniem się mas ziemnych. Powyższe zapisy zaopiniowano z organem administracji geologicznej. Prognozuje się, że projektowana zmiana planu nie powinna spowodować osuwisk.

2. Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej

Biorąc pod uwagę ilość i rodzaj form ochrony przyrody na terenie Gminy Ujszoły (4 rezerваты przyrody, 1 park krajobrazowy, 2 obszary Natura 2000, 2 pomniki przyrody, 1 użytek ekologiczny oraz zwierzęta, rośliny i grzyby objęte ochroną gatunkową), należy stwierdzić, że stan ochrony zasobów przyrodniczych na tym terenie jest zadowalający.

Poza stosowaniem i przestrzeganiem rygorów prawnych dotyczących poszczególnych form ochrony przyrody, w ramach ochrony zasobów przyrodniczych Gminy Ujszoły, należy:

- opracować aktualną inwentaryzację przyrodniczą całego obszaru gminy;
- wykluczyć zabudowę na terenach cennych przyrodniczo;
- zachować ciągłość ponadlokalnych i lokalnych korytarzy ekologicznych;
- określać w dokumentach planistycznych jak największą powierzchnię obszarów biologicznie czynnych, na terenach przeznaczonych pod zabudowę;
- otoczyć opieką zadrzewienia przydrożne (nasadzenia, cięcia pielęgnacyjne, wymiana składu gatunkowego);
- chronić zadrzewienia śródpolne;
- chronić naturalne potoki przed regulacją – brzegi potoków winny być umacniane jedynie w miejscach, w których istnieje taka konieczność (np. w sąsiedztwie istniejącej infrastruktury - dróg, mostów czy też wylotów kanalizacji deszczowej), czy też w miejscach, w których istnieje realne zagrożenie dla ludzi i mienia;
- chronić naturalne ukształtowanie terenu;
- budować ścieżki edukacyjno-przyrodnicze;
- zachęcać mieszkańców do segregacji odpadów i regularnego pozbywania się ich;

- skanalizować jak największą powierzchnię gminy – do kanalizacji winny zostać przyłączone wszystkie nieruchomości mające taką możliwość;
- wybudować sieć gazową na terenie gminy, a tym samym umożliwić mieszkańcom korzystanie z gazu w celach grzewczych;
- propagować działania zmierzające do zmniejszenia zużycia wody, energii elektrycznej oraz paliw w gospodarstwach domowych;
- kontynuować na terenie Gminy Ujszoły działania wynikające z planu gospodarki niskoemisyjnej – wsparcie finansowe mieszkańców przy wymianie starych kotłów węglowych na wysokosprawne kotły na węgiel lub pelet, a w przyszłości na gaz;
- propagować działania zmierzające do wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, w tym wdrożyć program dofinansowania instalacji fotowoltaicznych oraz pomp ciepła;
- zachęcać mieszkańców do korzystania z transportu zbiorowego oraz komunikacji rowerowej;
- zachęcać rolników do prowadzenia gospodarki pasterskiej i realizowania w jej ramach wypasu owiec na polanach i halach;
- propagować wśród rolników działania zapobiegające erozji gleb, takie jak: stosowanie odpowiednich płodozmianów, zachowania zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, obsiewanie nieużytków wieloletnimi roślinami motylkowymi;
- stale monitorować obszar gminy pod kątem występowania roślinności inwazyjnej i w przypadku stwierdzenia stanowisk takiej roślinności podejmować działania zmierzające do ich likwidacji;
- stale podnosić świadomość ekologiczną społeczności lokalnej w przedmiotowym zakresie, np. poprzez programy edukacyjne realizowane w szkołach, spotkania plenerowe, warsztaty ekologiczne, ulotki itp.

Na terenie Gminy Ujszoły, za wyjątkiem zwykłego korzystania z zasobów przyrody nie notuje się innych szczególnych form ich wykorzystania. Na terenie nie ma zlokalizowanych większych systemów solarnych, elektrowni wiatrowych czy też wodnych, brak jest również złóż surowców, których wydobywanie byłoby opłacalne, przez co nie jest prowadzona w chwili obecnej na tym terenie eksploatacja żadnych kopalin.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania klimatyczne i topograficzne, wydaje się, że większy udział na tym terenie powinno mieć wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, szczególnie z wykorzystaniem biomasy, czy też energii słońca i wiatru.

Projektowana zmiana planu miejscowego nie wpływa na stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych.

3. Ocena stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania

Pomimo pewnych zmian antropogenicznych, jakie zaszły na terenie Gminy Ujszoły pod wpływem działalności człowieka, stan zachowania walorów krajobrazowych na tym terenie należy uznać za dobry.

Charakterystyczną cechą krajobrazu gminy jest bogate urzeźbienie terenu, które determinuje w określony sposób jej zagospodarowanie. Przeważające na tym terenie obszary lasów, z którymi sąsiadują hale i polany wraz z rozproszoną zabudową zagrodową i towarzyszące im grunty rolne, otaczające zurbanizowane centra sołectw oraz zwarta zabudowa mieszkalno-usługowa skoncentrowana w sąsiedztwie dróg, tworzą bardzo ciekawy kompleks krajobrazowy.

Cechą wyróżniającą ten teren, jest możliwość nieznacznego kształtowania walorów krajobrazowych, poza terenami zabudowanymi, które wydaje się, iż powinno przede wszystkim iść w kierunku zachowania zadrzewień rosnących wzdłuż potoków oraz zadrzewień śródpolnych i przydrożnych, przy jednoczesnym urozmaicaniu obszarów upraw polowych - mozaika łąk kośnych, pastwisk i upraw zbożowych z towarzyszącą jej roślinnością wysoką, w sąsiedztwie przepływających potoków, to niewątpliwie istotny walor krajobrazowy.

Projektowana zmiana planu miejscowego nie wpływa na walory krajobrazowe.

4. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

W granicach administracyjnych Gminy Ujsoły tereny zabudowy (mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej), tereny usług, infrastruktury i komunikacji stanowią bardzo niewielki procent w stosunku do terenów bez zabudowy, tj. lasów, łąk, pastwisk i wód. Brak jest na tym obszarze istotnych barier ekologicznych takich jak linie kolejowe lub drogi szybkiego ruchu. Zachowany naturalny charakter koryt potoków stanowi dobrą obudowę ekologicznych korytarzy migracyjnych. Duże, zwarte kompleksy leśne stanowią dogodną ostoję dla licznych gatunków roślin i zwierząt.

Projektowana zmiana planu miejscowego nie wpływa na dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie obszaru zgodne z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.

5. Ocena charakteru i intensywności zmian zachodzących w środowisku

Obszar Gminy Ujsoły, z uwagi na położenie, ukształtowanie terenu oraz warunki klimatyczne, charakteryzuje się stosunkowo niewielką presją człowieka na otaczające środowisko. Lokalizacja gminy poza głównymi korytarzami komunikacyjnymi dróg krajowych i międzynarodowych oraz w oddaleniu od dużych ośrodków miejskich i przemysłowych spowodowały zachowanie nadzwyczaj dużej lesistości. Stosunkowo mało zanieczyszczone wody potoków górskich, bogata rzeźba terenu, piękne widokowo hale z różnorodną roślinnością sprzyjają rozwojowi turystyki, sportu i rekreacji.

Zmiany, jakie zaszły w środowisku na tym terenie, są głównie wynikiem działalności człowieka, który ukształtował je na własne potrzeby. Istotne jest, iż na terenie gminy, nie ma już praktycznie miejsc, które nie zostały w jakimś stopniu zmienione przez człowieka. Jednocześnie, zakres i dynamika tych zmian nie wpływa na zachwianie równowagi biologicznej i w dłuższej perspektywie czasu stan taki powinien się nadal utrzymywać.

Analizując zmiany, jakie zaszły w lokalnym środowisku, można na badanym terenie wyodrębnić następujące obszary różniące się między sobą stopniem przekształcenia:

- tereny zabudowy produkcyjnej i tereny usług – tereny te charakteryzują się największą antropopresją, związaną z działalnością człowieka prowadzoną w ich obrębie; zmiany zachodzące na tych terenach związane są ściśle z charakterem prowadzonej produkcji i świadczonych usług;
- tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej – tereny równie silnie zmienione przez człowieka, w celu zaadoptowania ich na cele mieszkaniowe i usługowe; zmiany zachodzące na tych terenach związane są z ciągłą ich adaptacją na potrzeby mieszkańców. Do takiego terenu należy zaliczyć obszar zmiany planu w rejonie ul. Mostowej w Ujsołach.

- tereny upraw polowych, łąki i pastwiska – tereny o znacznie mniej widocznej ingerencji człowieka, jednak należy pamiętać, że powstały dzięki człowiekowi, celem zaspokojenia jego potrzeb; na części tych terenów obserwuje się zmiany, spowodowane brakiem ingerencji człowieka – wzrost powierzchni nieużytków, na których następuje sukcesja wtórna oraz zmiany spowodowane działalnością człowieka – nasadzenia drzew;
- tereny leśne i tereny zadrzewień śródpolnych – podobnie jak wyżej wymienione tereny o znacznie mniej widocznej ingerencji człowieka, przy czym należy pamiętać, że część z nich powstała w sposób naturalny, natomiast część powstała dzięki człowiekowi, celem zaspokojenia jego potrzeb; w chwili obecnej obserwowane zmiany terenów leśnych związane są głównie z przebudową drzewostanów, natomiast na terenach zadrzewień śródpolnych następuje redukcja drzewostanów, czy wręcz ich zanik;
- tereny nad głównymi potokami i ich dopływami z towarzyszącą im zielenią – to tereny najmniej zmienione przez człowieka; obserwowana ingerencja człowieka na tych terenach związana jest głównie z pracami regulacyjnymi i utrzymaniovymi koryt potoków i działalnością rolniczą, prowadzoną w ich sąsiedztwie.

Obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych występują we wszystkich powyższych obszarach występowania zmian w środowisku. Prognozuje się, że projektowana zmiana planu miejscowego nie wpłynie charakter i intensywność zmian zachodzących w środowisku.

6. Ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia

Stan środowiska Gminy Ujszoły należy ocenić jako dobry. Na przedmiotową ocenę, ma głównie wpływ analiza stanu takich elementów środowiska jak: powietrze, wody oraz gleby, których jakość bezpośrednio wpływa na kondycję wszystkich pozostałych elementów środowiska.

Z punktu widzenia bioróżnorodności, przewaga terenów cennych przyrodniczo nad terenami zabudowanymi jest wartością dodaną, którą można oceniać wyłącznie pozytywnie.

Główne zagrożenia dla lokalnego środowiska zostały zidentyfikowane już w niniejszym opracowaniu, przy czym do tych najbardziej istotnych, mających główny znaczący wpływ na stan środowiska, należą:

- zanieczyszczenia powstające w ramach tzw. niskiej emisji;
- zanieczyszczenia komunikacyjne;
- emisja niezorganizowana;
- zanieczyszczenia wód np. substancjami ropopochodnymi;
- nieczystości ciekłe pochodzące z zabudowy mieszkaniowej dotychczas nie przyłączonej do kanalizacji;
- dzikie składowiska odpadów;
- tzw. kwaśne deszcze;
- niewłaściwa regulacja potoków;
- zmiany stosunków wodnych na gruntach;
- tworzenie barier w obrębie lokalnych korytarzy ekologicznych;
- zanieczyszczenia gleb;
- szkodniki drzew;
- erozja glebowa;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujszoły
w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

- wypalanie łąk;
- odłogowanie gruntów na halach i polanach;
- ekstremalne zjawiska pogodowe.

W Gminie Ujszoły do głównych zagrożeń dla środowiska nie zalicza się osuwisk, ponieważ ich stwierdzone występowanie dotyczy znikomego obszaru, a potencjalne występowanie dotyczy obszaru nieznacznego w skali całej gminy. Większość obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych stanowi tereny zieleni wyłączone spod zabudowy (leśne, łąkowe i rolne). Nieliczne tereny dopuszczenia zabudowy na tych obszarach objęte są rygorami zapobiegawczego nadzoru geologicznego, ustalonymi w planie miejscowym. Zmiana planu nie znosi tych rygorów, dlatego nie prognozuje się wpływu na stan środowiska.

VIII. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

W uproszczeniu można stwierdzić, że w przypadku braku realizacji zmiany planu, nadal obowiązywać będzie na terenie Gminy Ujszoły plan miejscowy uchwalony w 2020 r. Aktualny plan miejscowy ustala w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych rygory ograniczenia zabudowy nieproporcjonalne do celu, jakiemu mają służyć. Obecne nadmierne rygory nie znajdują potwierdzenia w specjalistycznej wiedzy z zakresu geologii osuwisk, oraz są sprzeczne z ustalonym w planie przeznaczeniem niektórych terenów pod zabudowę.

Ze strony społeczności lokalnej, brak zmiany planu może skutkować wnoszeniem skarg na uchwałę i żądaniem stwierdzenia jego nieważności, lub samowolną działalnością budowlaną bez nadzoru geologicznego.

Nie przewiduje się, aby brak zmiany planu wpłynął w jakikolwiek sposób na stan środowiska.

IX. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W Gminie Ujsoły w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na środowisko. Stwierdzone występowanie osuwisk dotyczy znikomego obszaru, a potencjalne występowanie dotyczy obszaru nieznacznego w skali całej gminy. Większość obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych stanowi tereny zieleni wyłączone spod zabudowy (leśne, łąkowe i rolne). Nieliczne tereny dopuszczenia zabudowy na tych obszarach objęte są rygorami zapobiegawczego nadzoru geologicznego, ustalonymi w planie miejscowym. Zmiana planu nie znosi tych rygorów, dlatego nie prognozuje się wpływu na stan środowiska.

X. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

Mając na uwadze obecny stan środowiska Gminy Ujsoły oraz analizując uwarunkowania środowiskowe, aktualny stan zagospodarowania oraz zakres zmiany rygorów dotyczących obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, przewiduje się brak istotnych problemów ochrony środowiska.

XI. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych oraz sposoby, w jakich te cele zostały uwzględnione podczas opracowywania przedmiotowego dokumentu

Przystępując do sporządzenia projektu planu miejscowego, przy identyfikacji celów ochrony środowiska, wzięto głównie pod uwagę fakt, iż:

- na terenie gminy ustanowiono przedmioty ochrony o randze międzynarodowej (węzły sieci Econet);
- na terenie gminy ustanowiono przedmioty ochrony o randze wspólnotowej (obszary Natura 2000);
- na terenie gminy brak jest ustanowionych przedmiotów ochrony o randze krajowej (parki narodowe);
- na terenie gminy ustanowiono przedmioty ochrony o randze wojewódzkiej (park krajobrazowy i rezerваты przyrody);
- na terenie gminy ustanowiono przedmioty ochrony o randze lokalnej (pomniki przyrody oraz użytki ekologiczne).

Przy opracowaniu projektu dokumentu, kierowano się celami ochrony środowiska, takimi jak:

- ochrona bioróżnorodności;
- ochrona klimatu;
- ochrona wód powierzchniowych i gruntowych;
- ochrona terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przed ich degradacją;
- ochrona zadrzewień;
- ochrona powietrza atmosferycznego;
- ochrona powierzchni ziemi;
- ochrona przed hałasem;
- ochrona walorów krajobrazowych;
- wzrost retencyjności wód.

Przedstawione cele, jak i wcześniej opisane problemy ochrony środowiska występujące na terenie Gminy Ujsoły, znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Do zapisów w projekcie zmiany planu miejscowego, nawiązujących bezpośrednio do przedstawionych celów i problemów ochrony środowiska, należy zaliczyć:

1. Utrzymanie zakazu zabudowy na terenach nieprzeznaczonych pod zabudowę w obowiązującym planie miejscowym;
2. Utrzymanie ustalenia w obrębie terenu przeznaczonego do zabudowy minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, tj. 60 % powierzchni działki budowlanej;
3. Utrzymanie zakazu rozbudowy i budowy nowych obiektów w przypadku niespełnienia wskaźników dotyczących minimalnych powierzchni biologicznie czynnych.
4. Utrzymanie określonej maksymalnej wysokości zabudowy.
5. Utrzymanie nakazania przestrzegania zasad, mających na celu utrzymanie racjonalnej gospodarki zasobami środowiska, polegających na:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujszoły
w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

- oszczędnym korzystaniu z terenu w trakcie przygotowania i realizacji inwestycji, poprzez minimalizowanie powierzchni gleby objętej zabudową oraz maksymalizowanie powierzchni biologicznie czynnej;
 - zakazie budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii, w rozumieniu definicji tych zakładów według przepisów o ochronie środowiska;
 - zakazie lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska;
 - zezwoleniu na lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, wyłącznie na zasadach określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
 - zakazie odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych w sposób pogarszający stan gleb, wód powierzchniowych lub podziemnych;
 - wyposażeniu terenów przeznaczonych dla zabudowy w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej dla odprowadzania lub gromadzenia ścieków;
 - odbiorze i gromadzeniu odpadów w systemie zorganizowanym;
 - zakazie spalania odpadów komunalnych w piecach grzewczych;
 - wymogu stosowania odpowiednich paliw i źródeł grzewczych.
7. Utrzymanie ustalonych na całym obszarze objętym planem miejscowym nakazów i zaleceń, mających na celu zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej i walorów krajobrazu, tj.:
- nakazu utrzymania i ochrony lasów wyznaczonych na rysunku planu miejscowego w sąsiednim terenie „ZL”;
 - nakazu utrzymania i ochrony luźnych zadrzewień i zakrzewień, zieleni przeciwoerozyjnej na skarpach oraz zieleni łąkowej stanowiącej otulinę biologiczną wód powierzchniowych w sąsiednim terenie „W”;
 - zalecenia, iż nasadzenia zieleni powinny składać się wyłącznie z rodzimych i przystosowanych do siedlisk gatunków roślin;
 - zalecenia, aby inwestycje były realizowane w sposób maksymalnie zachowujący rzeźbę terenu, poprzez ograniczenie transportu mas ziemnych i ich lokalne wykorzystanie.
8. Utrzymanie określonego dopuszczenia, mającego na celu zwiększenie retencji wód, takich jak:
- stosowanie elementów drobnowymiarowych z preferencją dla materiałów naturalnych lub ażurowych przy utwardzaniu dojazdów i dojazdów;
 - budowa zbiorników dla wykorzystania wód opadowych w terenach zabudowy.
9. Utrzymanie ustalenia w obszarze planu miejscowego zasad kształtowania krajobrazu.
10. Utrzymanie wskazania terenu „MN” jako zaliczonego do rodzajów dopuszczalnego poziomu hałasu, celem zapewnienia właściwych warunków ochrony przed hałasem.
11. Utrzymanie ustalonych warunków ochrony wód powierzchniowych.
12. Utrzymanie zakazu pogarszania stanu ekologicznego wód powierzchniowych, w tym stanu ekosystemów zależnych od wód.
13. Utrzymanie ustalenia w planie miejscowym, na innym obszarze zagrożenia powodzią, zakazu:
- lokalizowania inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem infrastruktury technicznej;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujszoły
w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

- gromadzenia ścieków (w tym w szczelnych osadnikach), odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody;
 - prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w przepisach prawa wodnego;
 - lokalizacji urządzeń wodnych bez zezwoleń wymaganych przepisami prawa wodnego.
14. Utrzymanie ustalenia możliwości budowy, rozbudowy i modernizacji sieci i urządzeń przesyłu lub zaopatrzenia w gaz ziemny.
 15. Utrzymanie ustalenia obowiązku prowadzenia gospodarki odpadami, zgodnie z przepisami o odpadach oraz przepisami o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym z przyjętym na terenie Gminy Ujszoły systemem gospodarki odpadami.
 16. Utrzymanie określonych zasad zaopatrzenia w ciepło, zgodnie z którymi:
 - ustala się wykorzystanie paliw i źródeł energii niepowodujących emisji zanieczyszczeń lub pochodzących ze źródeł odnawialnych;
 - dopuszcza się stosowanie innych wysokosprawnych urządzeń grzewczych zapewniających emisję zanieczyszczeń na poziomie dopuszczonym przepisami prawa ochrony środowiska.
 17. Utrzymanie dopuszczenia na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej niskiej intensywności oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej, zieleni urządzonej i nieurządzonej, sadów i ogrodów, jako przeznaczenia uzupełniającego.
 18. Utrzymanie wykluczenia usług uciążliwych na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

XII. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000 ze strony zmiany planu miejscowego w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Stwierdzone występowanie osuwisk dotyczy znikomego obszaru, a potencjalne występowanie dotyczy obszaru nieznaczego w skali całej gminy. Większość obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych stanowi tereny zieleni wyłączone spod zabudowy (leśne, łąkowe i rolne). Nieliczne tereny dopuszczenia zabudowy na tych obszarach objęte są rygorami zapobiegawczego nadzoru geologicznego, ustalonymi w planie miejscowym. Zmiana planu nie znosi tych rygorów, dlatego nie prognozuje się wpływu na stan środowiska.

1. Oddziaływania na obszar Natura 2000 oraz jego integralność

Zgodnie z ustawową definicją, przez znaczące negatywne oddziaływanie na obszar Natura 2000 należy rozumieć oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności działania mogące:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Każdy obszar Natura 2000 ma określone przedmioty ochrony i tylko one podlegają ocenie możliwości oddziaływania na obszar Natura 2000. Jednocześnie, ocena taka nie zamyka się w granicach danego obszaru Natura 2000, ale również może dotyczyć terenów sąsiednich. Gmina Ujszoły na większej swej powierzchni położona jest w obrębie dwóch obszarów Natura 2000, tj. specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki (PLH240006) oraz specjalnego obszaru ochrony ptaków Beskid Żywiecki (PLB240002).

Przy określaniu wpływu realizacji zapisów projektowanego dokumentu na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, uwzględniono informacje zawarte w planach zadań ochronnych opracowanych dla w/w obszarów, dokumentację i ekspertyzy uzupełniające stan wiedzy na temat poszczególnych przedmiotów ochrony udostępnione przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach oraz wyniki prac monitoringowych udostępnione przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

1.3 Specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki (PLH240006)

- **3220 pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków**
- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** jak dotychczas nie stwierdzono na tym terenie występowania tego siedliska.
- **Zagrożenia:** zagrożeniem są wszelkie działania służące stabilizacji koryta rzecznej i poziomowi wody, a więc budowa zbiorników zaporowych, stopni wodnych, regulacja koryta, umacnianie brzegów, budowa ostróg, opasek (w ramach ochrony przeciwpowodziowej), a także prace przy pogłębianiu koryta oraz wydobywania żwiru i kamieni. Działania te zmieniając

górski charakter rzeki, powodują zmiany w sedymentacji materiału nanoszonego przez rzekę, prowadzą do mechanicznego niszczenia siedliska, pogarszają warunki jego odnowienia i wpływają na przemiany roślinności nadbrzeżnej, odcinają też dopływ diaspor roślin górskich. Także eutrofizacja siedliska może przynieść negatywne dla niego skutki.

Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

– **4060 Wysokogórskie borówczyska bażynowe (*Empetro-Vaccinietum*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** nie stwierdzono na tym terenie występowania tego siedliska.

- **Zagrożenia:** ze względu na dużą wrażliwość na zniszczenia dużym zagrożeniem jest wydeptywanie tego typu borówczysk przez turystów. Dużym zagrożeniem, powodującym dosyć szybkie zmniejszanie się arealu tego siedliska, jest jego eutrofizacja i ekspansja gatunków traworoślowych. Być może degradacja florystyczna bażynisk jest pośrednio związana z działalnością człowieka. Dużym zagrożeniem może być niszczenie mechaniczne krzewinek przez narciarstwo zjazdowe i snowboarding przy cienkiej pokrywie śniegu. W masywach górskich, gdzie borówczyska bażynowe występują na większych powierzchniach (Tatry, Babia Góra), nie obserwuje się istotniejszych zagrożeń.

Zagrożenia istniejące: D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; G01.04.01 Turystyka górską i wspinaczka; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G02.02 Kompleksy narciarskie; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

– **4070 Zarośla kosodrzewiny (*Pinetum mugo*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** nie stwierdzono na tym terenie występowania tego siedliska.

- **Zagrożenia:** lokalnie, dużym zagrożeniem powodującym trwale przerwanie ciągłości zarośli kosodrzewiny jest rozwój infrastruktury przeznaczonej do narciarstwa zjazdowego (wyciągi, nartostrady, kolejki linowe). Wiąże się z tym także znacznie zwiększona presja turystyki stacjonarnej. Poza bezpośrednim zniszczeniem kosodrzewiny przez prace budowlane, bezpośrednie szkody w siedlisku 4070 i innych z nim sąsiadujących może

powodować zwiększone użytkowanie narciarskie stoków (uszkodzenie roślinności i gleby, stosowanie ratraków do ubijania śniegu, poszerzanie nartostrad). Zagrożeniem dla pędów kosodrzewiny może być też zanieczyszczenie powietrza.

Zagrożenia istniejące: D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G02.02 Kompleksy narciarskie; G01.04.01 Turystyka górską i wspinaczka; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

– **4080 Subalpejskie zarośla wierzbowe wierzby lapońskiej lub śląskiej (*Salicetum lapponum*, *Salicetum silesiacae*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** nie stwierdzono na tym terenie występowania tego siedliska.
- **Zagrożenia:** zagrożeniem niewątpliwie jest narciarstwo, intensywny wypas w piętrze subalpejskim oraz turystyka. Zagrożeniem na Babiej Górze może być też zarastanie przez kosodrzewinę. Innym naturalnym procesem jest obserwowane np. w Tatrach mieszanie się wierzby śląskiej z innymi gatunkami wierzb.

Zagrożenia istniejące: nie stwierdzono.

Zagrożenia potencjalne: G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

– **6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane zostało na stanowiskach: Hala Lipowska, Okrągłe, Bucioryska w Złatnej, Hala Rycerzowa, Młoda Hora w Soblówce, Koszarki i Butorówka w Glince oraz Stawiska w Ujszołach.
- **Zagrożenia:** główne zagrożenia to zaniechanie lub brak koszenia, zarzucenie pasterstwa, brak wypasu lub zmiana sposobu uprawy. Przy braku użytkowania zbiorowiska w wyższych położeniach ulegają szybkiej sukcesji w kierunku borówczysk, a następnie młodników świerkowych i boru świerkowego. W reglu dolnym sukcesja może przebiegać w kierunku buczyny, choć proces ten jest wolniejszy. Obserwuje się też niekiedy odwrotne procesy, tj. przemiany borówczysk z udziałem gatunków z kl. *Nardo-Callunetea* – pod wpływem koszenia i wypasu – w psiary. Proces ten jest możliwy jednak tylko w ograniczonym zakresie, po niedługim okresie – i słabo zaawansowanych przemianach siedliska. W istniejących jeszcze płatach zmniejsza się różnorodność gatunkowa, przez wycofywanie się gatunków heliofilnych, w tym typowych dla żyznych łąk, ziołoroślowych lub wysokogórskich.

Konsekwencją tych przemian może być utrata lokalnie nawet do około 50 % gatunków (pozostają jedynie acidofilne gatunki borowe).

Zagrożenia istniejące: A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; A02 Zmiana sposobu uprawy; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja.

Zagrożenia potencjalne: J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedlisk; D02.09 Inne formy przesyłania energii; D06 Inne formy transportu i komunikacji; E01.03 Zabudowa rozproszona; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

– **6430 Ziolorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziolorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane zostało na stanowiskach w sąsiedztwie Hali Rysianki w Złatnej (obręb leśny: 3cdf, 4ab, 6ab, 9d, 9f, 62c, 63c), w sąsiedztwie Magury i Jaworzyny w Glince (obręb leśny: 164c, 170a, 179a), w rezerwacie Oszastrzy i jego sąsiedztwie w Sobłówe (obręb leśny: 186a, 200f, 214a, 217a), w sąsiedztwie Morg w Sobłówe (obręb leśny: 230b) oraz w dolinie Danielki w Ujszołach - Pod Muńcołem (obręb leśny: 281b).

- **Zagrożenia:** poszczególne płaty ziolorośli mogą być przede wszystkim zagrożone w skali lokalnej – przez niewłaściwe użytkowanie szlaków turystycznych, nartostrad, niewłaściwe poprowadzenie szlaków zrywkowych w górskich lasach, drobne inwestycje rekreacyjno-sportowe itp. Niektóre płaty, położone przy górnej granicy lasu, mogą być częściowo przekształcone przez wkraczające na tereny nieleśne krzewy i podrost drzew – np. jarzębiny, jednak ta sytuacja świadczy o powrocie do naturalnej równowagi między subalpejskimi zaroślami i zioloroślami, kiedy to ziolorośla są ograniczone tylko do niewielkich powierzchni o specyficznych warunkach ekologicznych. W szerszej skali zagrożeniem może być zakwaszenie podłoża, które prowadzi do ekspansji gatunków traworoślowych.

Zagrożenia istniejące: A02 Zmiana sposobu uprawy; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; D01.02 Drogi, autostrady; E03.04.01 Inne odpady; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; I01 Obce gatunki inwazyjne; I02 Problematiczne gatunki rodzime; J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.

Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; D01.02 Drogi, autostrady; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; I01 Obce gatunki inwazyjne; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

- **6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)**
- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane zostało na stanowiskach w Ujszałach - Hutyrów, Tanistrów, Bednarzów, Za Borem, Pod Kotelnicą, w Złatnej - Cerla oraz w Glince - Solisko.
- **Zagrożenia:** przy braku użytkowania zbiorowiska te ulegają szybkiej sukcesji w kierunku łąk ziołoroślowych, a następnie zarośli i lasu; przy nieregulowanym sposobie gospodarowania możliwe są także przemiany w inne zbiorowiska łąkowe. W wielu przypadkach zmiany tego typu miały miejsce – wiele łąk zostało opuszczonych, ze względu na niską opłacalność hodowli owiec w Polsce. Zmniejsza się różnorodność gatunkowa, rozwijają się jednogatunkowe agregacje kilku komponentów zbiorowiska, np. dziurawca czterobocznego, śmiałka darniowego lub borówki czarnej. Niekiedy następuje intensyfikacja produkcji na niewielkich powierzchniach łąk. Są one podsiewane wysokoprodukcyjnymi mieszankami traw i intensywnie nawożone. Prowadzi to również do ubożenia składu gatunkowego zbiorowisk. Na obszarach chronionych, gdzie zakłada się utrzymanie tego zbiorowiska, wskazane jest prowadzenie tradycyjnej gospodarki rolnej (koszenie i ekstensywny wypas) lub jej przywrócenie, jeżeli została zaniechana.
Zagrożenia istniejące: A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.
- **6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion*)**
- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko bardzo rozpowszechnione na omawianym terenie, zidentyfikowane między innymi na stanowiskach w Ujszałach - Za Borem, Pod Kotelnicą, Hutyrów, Tanistry, w Złatnej - Huta, Cerla, Gawłowskie, Bucioryska, Zapolanka, w Glince - Zacerle, Kulówka, Koszarki, Wojniaczka, Tajch, Butorówka, w Soblówce - Cicha, Siterówka, Morgi.
- **Zagrożenia:** najpoważniejsze zagrożenie stanowi wtórna sukcesja na skutek zarzucenia tradycyjnego użytkowania. Inne zagrożenia to: zalesianie (Małe Pieniny, Beskid Żywiecki), intensyfikacja wypasu, wyprzedaż gruntów i zamiana łąk na działki letniskowe na terenach atrakcyjnych krajobrazowo.
Zagrożenia istniejące: A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu A11; Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej; B01 Zalesianie terenów otwartych; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G02.02 Kompleksy narciarskie; D06 Inne formy transportu i komunikacji; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja.
Zagrożenia potencjalne: A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej; B01 Zalesianie terenów otwartych; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; E01.03 Zabudowa rozproszona.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

- **7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)**
- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane w Rezerwacie „Lipowska” w Złatnej.
- **Zagrożenia:** melioracje odwadniające, sukcesja drzew i szuwarów, deptanie, zalesianie, pozyskiwanie torfu.
Zagrożenia istniejące: D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; G01.04.01 Turystyka górską i wspinaczką; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G01.03. Pojazdy zmotoryzowane; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.
Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

- **7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria palustris*)**
- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane na stanowiskach Hala Krawcula w Glince oraz Rysianka i Lipowska w Złatnej.
- **Zagrożenia:** głównym zagrożeniem jest odwadnianie torfowisk. Przesuszone torfowiska zwykle zarastają krzewami i drzewami. Pewnym zagrożeniem może być całkowite zaniechanie lub zbyt intensywna gospodarka na młakach stanowiących niewielkie enklawy wśród łąk i pastwisk. Na skutek wypasu, zbiorowiska torfowiskowe przekształcają się w mokre pastwiska z dominacją sitów *Epilobio-Juncetum*, jednak jakiś czas po zaprzestaniu wypasu zwykle powracają do pierwotnego stanu.
Zagrożenia istniejące: D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; F06 Inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania, nie wymienione powyżej; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.04.01 Turystyka górską i wspinaczką; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja.
Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; B01 Zalesianie terenów otwartych; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; F06 Inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania, nie wymienione powyżej; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

- **7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk**
 - **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane na stanowiskach Hala Krawcula, Górna Wyrobniówka w Glince, Smereków Wielki w Soblówce oraz Złatna Huta, Kotrysia Polana i Okrągła w Złatnej.
 - **Zagrożenia:** Główne zagrożenia to sukcesja po zaniechaniu użytkowania, wysychanie w wyniku odwodnienia i ujmowania wód podziemnych. Potencjalne zagrożenia związane są ze zmniejszeniem wypływu wód podziemnych wskutek nadmiernego poboru, lokalnie z rozrostem zabudowy wiejskiej i wypoczynkowej.
Zagrożenia istniejące: A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; A04 Wypas; B01 Zalesianie terenów otwartych; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.04.01 Turystyka górską i wspinaczka; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K04 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin.
Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; A08 Nawożenie/nawozy sztuczne; B01 Zalesianie terenów otwartych; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; E01.03 Zabudowa rozproszona; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.
 - **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.
- **8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania**
 - **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane na stanowisku Rycerzową w Soblówce (Jaskinia w Rycerzowej). Dodatkowo, jedna jaskinia zlokalizowana jest w sąsiedztwie Hali Redykalnej, przy czym położona jest ona poza terenem gminy (Jaskinia w Boraczej).
 - **Zagrożenia:** środowisko jaskiniowe jest szczególnie wrażliwe na destrukcję. Spowodowane jest to zarówno jego ograniczonymi rozmiarami, jak i relatywnie niskim potencjałem życiowym zwierząt tam zamieszkujących. Z tego powodu nawet lokalne, czasowo ograniczone zmiany zaistniałe w środowisku mogą wywołać nieodwracalne szkody. Głównym zagrożeniem dla jaskiń jest: niszczenie podczas eksploatacji kamieniołomów, nadmierny ruch turystyczny, wandalizm i świadoma destrukcja, zanieczyszczenia chemiczne wód i powietrza.
Zagrożenie istniejące: G01.04 Turystyka górską, wspinaczka, speleologia.
Zagrożenia potencjalne: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; E01.04 Inne typy zabudowy; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G05.04 Wandalizm.
 - **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

– **9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane licznie w oddziałach leśnych na stanowiskach Czarny Las, Bieguńska, Kozi Grzbiet, Podgrapie, Szeroki Kamieniec, Do Złotnic, Wielki Groń, Zapolanka i Okrągłe w Złatnej, Wyrobnówka, Smerekówka i Długi Groń w Glince oraz Skalka, Pod Muńcołem, Petkówka, Wieriałówka, Kotarz, Pod Grapą i Przysłop w Soblówce.
- **Zagrożenia:** areal zajmowany przez kwaśną buczynę górską zmniejszył się w ciągu ostatnich paru stuleci bardzo wyraźnie. Przyczyniło się do tego wylesianie terenu oraz przekształcanie mieszanych drzewostanów bukowo-jodłowo-świerkowych w lite świerczyny. Zjawiska te osiągnęły największe natężenie na przełomie XIX i XX wieku. Zagrożenia ze strony rolnictwa, pasterstwa czy schematycznej gospodarki leśnej straciły na znaczeniu. Współczesne zagrożenia mają bardziej złożony charakter - łączne oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza, globalnych zmian klimatu, presji licznej zwierzyny płowej oraz sposobu prowadzenia gospodarki leśnej może prowadzić do istotnych zmian w składzie gatunkowym i strukturze kwaśnej buczyny górskiej.
- **Zagrożenia istniejące:** B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji.
- **Zagrożenia potencjalne:** G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

– **9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** żyzne buczyny dominują na tym terenie wśród cennych przyrodniczo skupisk. Zajmują niemal całe północne zbocze Pasma Granicznego w Soblówce od Rycerzowej do Krawców Wierchu w Glince. Przeważają w paśmie Muńcoła i Góry Glinka. Zajmują rezerваты „Muńcoł”, „Oszast” oraz Pasma Graniczne w Złatnej w rejonie Wilczego i Wielkiego Gronia oraz Kościelca.
- **Zagrożenia:** przez długi czas żyzne buczyny górskie stopniowo zmniejszały swój areal - przyczyniało się do tego wylesianie terenu, szczególnie związane z rozwojem gospodarki pasterskiej oraz z postępującym osadnictwem w górach. Drugim czynnikiem, który zdecydował o zmniejszaniu się powierzchni żyznych buczyn górskich, było przekształcanie mieszanych drzewostanów bukowo-jodłowo-świerkowych w lite świerczyny. Zjawisko to osiągnęło największe natężenie na przełomie XIX i XX wieku. W połowie XX wieku nastąpiło odwrócenie trendu. Zaniechano przekształcania drzewostanów mieszanych w iglaste monokultury, a w wielu przypadkach proces przebudowy drzewostanów lub spontaniczne procesy sukcesyjne doprowadziły do powrotu żyznych buczyn na obszary, na których zbiorowiska te zostały wcześniej zniszczone lub silnie przekształcone. Dawne zagrożenia, ze strony rolnictwa, pasterstwa czy schematycznej gospodarki leśnej, należą już do przeszłości. Współczesne zagrożenia mają bardziej złożony charakter - łączne oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza, globalnych zmian klimatu, presji licznej zwierzyny płowej oraz sposobu prowadzenia gospodarki leśnej, a konkretnie stosowania krótkiego okresu odnowienia – doprowadziły do wyraźnego zmniejszenia udziału jodły pospolitej w żyznych buczynach górskich w Karpatach, gdzie jeszcze niedawno udział ten był lokalnie bardzo wysoki. Przykład ten

wskazuje, że nawet w sytuacji braku jednoznacznych zagrożeń zbiorowisko może podlegać procesom, które w zasadniczy sposób mogą zmienić jego charakter i funkcjonowanie.

- **Zagrożenia istniejące:** B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji.
- **Zagrożenia potencjalne:** G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

– **9140 Górskie jaworzyny ziółoroślowe (*Aceri-Fagetum*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** siedlisko zidentyfikowane na stanowiskach Dziobaki, Oszast i Rycerzowa w Soblówce.
- **Zagrożenia:** jakiejkolwiek czynności związane z gospodarką leśną są zagrożeniem dla delikatnego runa ziółoroślowego (choć niewielkie przerzedzenie drzewostanu nie wpłynęłoby negatywnie na to siedlisko). Potencjalnym zagrożeniem jest masowy ruch turystyczny, szczególnie w powiązaniu z narciarstwem zjazdowym i turystyką pobytową.
Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

– **9180 Jaworzyny i lasy klonowolipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** siedlisko zidentyfikowane na stanowiskach Muńcoł w Ujsolach, Straceniec i Nad Bystrą w Złatnej, Mały Smereków w Glince oraz Oszast, Skalka i Wielka Rycerzowa w Soblówce.
- **Zagrożenia:** siedlisko, z uwagi na niewielki areał, zwłaszcza poza obszarami chronionymi, może być zagrożone. Z natury zajmuje niewielkie płaty – od kilku do kilkudziesięciu arów, wyjątkowo rzadko kilkuhektarowe. Często jest nierozpoznawalne lub ignorowane przez leśników. Jakiegokolwiek cięcia na stromych, rumoszowatych stokach mogą być przyczyną rozpoczęcia procesów erozyjnych i w konsekwencji doprowadzić do degradacji siedliska, co potwierdzają obserwacje w lasach prywatnych Beskidu Niskiego. Zagrożenie stwarza również wycinanie drzew w sąsiedztwie wychodni skalnych lub bezpośrednio na nich, w celu ich odsłonięcia dla uzyskania efektów krajobrazowych.
Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.
- **91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-snowe bagienne lasy borealne**
- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko jak dotychczas nie zostało oficjalnie zidentyfikowane na terenie gminy – określono jedynie orientacyjne stanowisko Krawców Wierch.
 - **Zagrożenia:** świerczyny, które znajdują się na obszarach prawnie chronionych, są stosunkowo dobrze zabezpieczone przed bezpośrednią ingerencją człowieka (odwodnienia, wyrąb drzewostanu i związane z tym mechaniczne niszczenie powierzchni, hodowla sztucznych drzewostanów). Zagrożeniem dla nich są natomiast działania prowadzone w okolicznych obszarach: wyrąb lasu (przyspieszony odpływ wody), nawożenie, wapnowanie (w tym: nawożenie i wapnowanie z powietrza powodujące zmianę chemizmu siedlisk i wód torfowiskowych), zanieczyszczenia powietrza (zmiany chemizmu podłoża, bezpośrednie osłabienie świerka). Zagrożeniem dla podmokłych i torfowiskowych świerczyn górskich poza obszarami chronionymi jest prowadzenie gospodarki leśnej – następuje wtedy nieunikniona degradacja siedliska.
- Zagrożenia istniejące:** G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- Zagrożenia potencjalne:** B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

– **91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albofragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane na stanowiskach Huta i Gawłowskie w Złatnej, Grotniki, Kaniówka, Słapówka, Pod Grapą, Sucha Grana i Skalka w Soblówce oraz Polanka w Ujszołach.
- **Zagrożenia:** w skali całego kraju od lat obserwuje się niszczenie siedliska w wyniku działalności ludzkiej. Areal fitocenozy *Alnetum incanae*, stopień ich wykształcenia i jednorodność składu gatunkowego zmniejszają się głównie pod wpływem zaburzenia naturalnej rytmiki zalewów i ograniczenia procesów fluwialnych. Wiele drzewostanów ma charakter odro-

ślowy, co jest konsekwencją gospodarki leśnej. Najistotniejszym zagrożeniem są prace hydrotechniczne modyfikujące naturalny bieg i przepływ rzek, np. budowa zbiorników zaporowych (skutki dotyczą zarówno odcinka przed, jak i poniżej zapory), zmiana kształtu koryta, techniczna obudowa brzegów, itp. Dużym zagrożeniem są postępujące, zarówno na niżu, jak i w górach, procesy ekspansji roślin obcych geograficznie, czyli antropofitów. W wyniku osiedlenia się zwłaszcza tzw. gatunków inwazyjnych w łęgach nadrzecznych, dochodzi do zubożenia ich runa w składniki rodzime, a niekiedy nawet zmiany kierunku rozwoju roślinności. Rezultatem jest powstawanie względnie trwałych kombinacji gatunków zdominowanych przez antropofity, nazywanych zbiorowiskami ksenospontanicznymi. Zjawisko to, określane mianem neofityzmu, choć przebiega spontanicznie, jest konsekwencją działalności człowieka, który celowo lub nieumyślnie sprowadził obcych przybyszów na dany teren. Ze względu na ogromne trudności, a najczęściej całkowicie nieskuteczne próby powstrzymania inwazji biologicznych, powinno się położyć szczególny nacisk na zapobieganie im przez ograniczenie uprawy w dolinach rzek potencjalnie ekspansywnych gatunków obcych. Nieco mniejsze znaczenie dla zachowania zasobów tych lasów ma, jak się wydaje, bezpośrednia eksploatacja roślinności w celach gospodarczych (rolnictwo i leśnictwo). Użytki zielone powstałe po wycięciu płatów olszyny, zwykle tych usytuowanych dalej od koryta, obejmują bogate florystycznie, wilgotne łąki i pastwiska. Zbiorowiska te zwiększają różnorodność biologiczną obszarów. W przypadku zaniechania ich użytkowania stosunkowo szybko zarastają i z czasem odtwarza się las olszowy.

Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; D01.02 Drogi, autostrady; E01.03 Zabudowa rozproszona; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych; E03.04 Inne odpady; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; I01 Obce gatunki inwazyjne; I02 Problematiczne gatunki rodzime; J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych; J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; D01.02 Drogi, autostrady; E01.03 Zabudowa rozproszona; I01 Obce gatunki inwazyjne; J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

– **9410 Górskie bory świerkowe (*Piceion abietis* część - zbiorowiska górskie)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** siedlisko zidentyfikowane na wielu stanowiskach między innymi na północ od Zapolanki, na południowych stokach Glinki, w Lesie Ku Zimnej Wodzie, Pomiedzy Smerekowem Wielkim i Kantówką, w rejonie Przełęczy Przysłop, na stokach południowych pomiędzy Muńcołem i Szczytkówką oraz w innych odosobnionych kompleksach.
- **Zagrożenia:** siedlisko nie jest zagrożone w skali kraju. Obecnie wiele płatów zaliczanych do boru dolnoreglowego reprezentuje w rzeczywistości zniekształcone płaty buczyn i jedlin. Na skutek zmian zachodzących w gospodarce leśnej buk i jodła odzyskują, choć bardzo powoli, swoją dawną pozycję w drzewostanach dolnoreglowych. Na razie wzrost udziału obu

tych gatunków widoczny jest przede wszystkim w nalocie i podroście. Można się jednak spodziewać, że w ciągu kilkudziesięciu lat krajobraz regla dolnego znowu się zmieni i powierzchnia zaliczana dzisiaj do dolnoreglowego boru skurczy się znacznie. Nie stanowi to jednak żadnego zagrożenia dla tego siedliska.

Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami.

Zagrożenia potencjalne: G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na to siedlisko. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować to siedlisko.

– **1381 Widłoząb zielony *Dicranum viride***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** nie stwierdzono stanowisk tego gatunku na tym terenie.
- **Zagrożenia:** Podobnie, jak w przypadku pozostałych gatunków epifitycznych, do głównych zagrożeń zaliczyć należy przede wszystkim skażenie powietrza oraz intensywną gospodarkę leśną. Siedliska naskalne również są silnie zagrożone, głównie poprzez ich dewastację, masowy ruch turystyczny, czasami użytkowanie gospodarcze (pozyskiwanie surowców skalnych). Także odsłonięcie wychodni skalnych lub głazów narzutowych w lasach, np. poprzez zręby zupełne, powoduje najprawdopodobniej niszczenie stanowisk tego ceniolubnego gatunku.

Zagrożenia istniejące: nie stwierdzono.

Zagrożenia potencjalne: stanowisko znajduje się na terenie rezerwatu przyrody nie przewiduje się zagrożeń spowodowanych działalnością człowieka; L05 Zapadnięcie się terenu, osuwisko.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek, ponieważ obszar planu miejscowego nie obejmuje terenu jego występowania – gatunek ten zidentyfikowano w Rezerwacie Gawroniec, zlokalizowanym w odległości około 15 km od Gminy Ujszoły.

– **4070 Dzwonek piłkowany *Campanula serrata***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek zidentyfikowany na stanowiskach Polany pod Soblówką, Długi Groń, Hala Krawcula, Krawców Wierch i Kubiesówka w Glince, Młoda Hora, Hala na Muńczole i Hala Rycerzowa w Soblówce oraz Glinka w Złatnej.
- **Zagrożenia:** spadek liczebności osobników na niektórych stanowiskach spowodowany był prawdopodobnie zmianą sposobu użytkowania łąk górskich. Takie drastyczne zanikanie dzwonka piłkowanego nastąpiło np. na halach w Grupie Wielkiej Raczy wskutek zaprzestania ich wypasu. Z tych samych powodów zagrożone są inne beskidzkie populacje tego gatunku. W Bieszczadach populacje dzwonka piłkowanego obecnie mają się dobrze, jednak w przyszłości również mogą być zagrożone przez drzewa i drzewa, które w wyniku naturalnej

sukcesji wtórnej zarastają połoniny. Niektóre stanowiska wyginęły wskutek eksploatacji wapienia. Na niektórych stanowiskach zagrożony jest zacienieniem i zagłuszeniem przez rozrastające się drzewa i krzewy. W Tatrach niektóre stanowiska są zagrożone przez rozrastające się borówczyska.

Zagrożenia istniejące: A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; A04 Wypas; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja.

Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; B01 Zalesianie terenów otwartych; E01.04 Inne typy zabudowy; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

- Oddziaływania: nie przewiduje się oddziaływań bezpośrednich, ponieważ gatunku tego nie stwierdzono w obszarze zmiany planu. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **4109 Tojad morawski *Aconitum firmum moravicum***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** jak dotychczas nie zidentyfikowano na tym terenie stanowisk tego gatunku, przy czym prawdopodobne jest jego występowanie w Grupie Wielkiej Raczy w Soblówce oraz Pod Rysianką w Złatnej.

- **Zagrożenia:** największym zagrożeniem dla tojadu morawskiego jest ruch turystyczny, a przede wszystkim narciarstwo. Poza obszarem parku narodowego na Babiej Górze, występowanie tego taksonu w polskich Karpatach Zachodnich pokrywa się z obszarem intensywnego zagospodarowania turystycznego. Dalsza rozbudowa bazy turystycznej i narciarskiej, zaburzająca, m.in. lokalne stosunki wodne, może doprowadzić do uszczuplenia jego siedlisk.

Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; D05 Usprawniony dostęp do obszaru; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych; G01.04.01 turystyka górską i wspinaczka; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K04 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin.

Zagrożenia potencjalne: B01 Zalesianie terenów otwartych; D06 Inne formy transportu i komunikacji; E06 Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc.; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ jak dotąd nie zidentyfikowano stanowisk jego występowania na terenie Gminy, natomiast potencjalne miejsca występowania tojadu morawskiego nie są objęte obszarem zmiany planu miejscowego. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **4116 Tocja karpacka *Tozzia carpatica***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek zidentyfikowany na stanowiskach Morgi w Soblówce oraz Pod Rysianką w Złatnej.

- **Zagrożenia:** tocja należy, jak się wydaje, do grupy gatunków o małym stopniu ryzyka. Potencjalnie zagrożone mogą być tylko niektóre stanowiska w obrębie olszynek nadpotokowych, ze względu na niszczenie siedlisk tego typu.

Zagrożenia istniejące: B01 Zalesianie terenów otwartych; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja.

Zagrożenia potencjalne: B01 Zalesianie terenów otwartych; B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ rozpoznane stanowiska jego występowania zlokalizowane są poza obszarem zmiany planu miejscowego. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **1324 Noczek duży *Myotis myotis***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** gatunek zidentyfikowany na stanowisku Jaskinia na Rycerzowej w Soblówce. Dodatkowo, tuż poza granicami gminy, na terenie wsi Żabnica (w sąsiedztwie Hali Redykalnej w Złatnej) zlokalizowane jest stanowisko Jaskinia w Boraczej.

- **Zagrożenia:** obserwowany w ostatnich latach, zwłaszcza na zimowiskach, wzrost liczebności nocka dużego mógłby wskazywać, że gatunek ten nie jest zagrożony w naszym kraju. Trzeba jednak pamiętać, że obecnie poziom liczebności tego gatunku jest dość niski (zwłaszcza w porównaniu z danymi z XVII–XVIII w.), a w większości państw Europy Zachodniej nadal obserwowany jest spadek jego liczebności. Zagrożenia dla tego gatunku związane są głównie z działalnością człowieka - niszczenie schronień letnich i zimowych, zatrucie środowiska, wrogie nastawienie ludzi do nietoperzy, czy też wprowadzanie monokultur drzew, w których różnorodność owadów (będących pokarmem nocka dużego) jest bardzo niska.

Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; B04 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo); G01.04 Turystyka górską, wspinaczka, speleologia; G05 Ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka; K01.03 Wyschnięcie; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ rozpoznane stanowisko jego występowania zlokalizowane jest poza obszarem zmiany planu miejscowego. Dodatkowo, plan miejscowy nie ingeruje w siedliska leśne, stanowiące teren żerowisk nocka dużego. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **1352 Wilk *Canis lupus***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** obszar ten znajduje się w zasięgu występowania wilka, jednak jak dotychczas nie zidentyfikowano tu miejsc jego rozrodu.
- **Zagrożenia:** fragmentacja środowisk, bariery migracyjne i izolacja subpopulacji; konflikty z rolnikami na skutek zabijania przez wilki zwierząt hodowlanych; dążenia części środowisk

łowieckich do zniesienia ochrony gatunkowej wilka i przywrócenia polowań; kłusownictwo (nielegalne odstrzały i wnyki zastawiane na sarny i dziki); wzrost penetracji lasów przez ludzi i rozwój turystyki w miejscach szczególnie ważnych dla bytowania i rozrodu wilków; niewłaściwa gospodarka łowiecka (zbyt silna redukcja stanu zwierzyny, np. z powodu wyolbrzymionych danych na temat szkód wyrządzanych w uprawach leśnych).

Zagrożenia istniejące: A04 Wypas; A05 Hodowla zwierząt (bez wypasu); B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia); B02.02 Wycinka lasu; F03.01 Polowanie; E01.03 Zabudowa rozproszona; E03 Odpady, ścieki; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; D01.02 Drogi, autostrady; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G02.02 Kompleksy narciarskie; G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne; K03.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe).

Zagrożenia potencjalne: F03.01 Polowanie; F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo; D01.04 Drogi kolejowe, w tym TGV; F03.02.09 Inne formy pozyskiwania zwierząt; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G02.02 Kompleksy narciarskie; G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne.

- **Oddziaływania:** Zmiana planu miejscowego nie ingeruje w siedliska mające znaczenie dla tego gatunku. Istotne jest również to, iż projektowany dokument nie tworzy barier migracyjnych. Jednocześnie, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– 1354 niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** obszar gminy leży w zasięgu występowania niedźwiedzia brunatnego, przy czym jak dotychczas nie stwierdzono na tym terenie miejsc jego gawrowania.
- **Zagrożenia:** czynniki zagrażające lub ograniczające normalne funkcjonowanie populacji niedźwiedzia są wyłącznie związane z działalnością człowieka i można je podzielić na bezpośrednie i pośrednie. Do pierwszych należy zaliczyć jedynie przypadki śmierci zwierząt spowodowane czynnikami antropogennymi: odstrzał, kolizje z pojazdami, itp. Czynniki bezpośrednie nie mają aktualnie większego znaczenia. Znacznie większe znaczenie mają czynniki pośrednie obejmujące: przekształcenia środowiska, fragmentację kompleksów leśnych, ograniczanie dostępności do wybranych terenów, konkurencji o zasoby pokarmowe, niepokojenie i inne. Zima w naszych warunkach jest okresem, kiedy niedźwiedzie powinny mieć zapewniony bezwzględny spokój, co wymaga odpowiedniego nadzoru i opieki. W większości przypadków nie są znane miejsca gawrowania poszczególnych osobników, a nawet nie zostały do tej pory wyznaczone rejony zakładania gawr. Rejony te znajdują się najczęściej w pobliżu górnej granicy lasu, a niektóre miejsca (rejony) są wykorzystywane przez wiele lat. Z drugiej jednak strony spokój w wielu rejonach gawrowania bywa systematycznie naruszany (turystyka, narciarstwo, zbieranie poroży jelenich, itp.), dlatego celowe jest wydanie odpowiednich zarządzeń, analogicznych do tworzenia stref ochronnych wokół gniazd niektórych gatunków ptaków. Poważnym problemem jest synantropizacja niedźwiedzi, do której szczególnie szybko dochodzi na obszarach o dużym nasileniu ruchu turystycznego. Podstawowym problemem są odpady i resztki pokarmu pozostawiane przez ludzi zarówno w

teren, jak i w pobliżu osad ludzkich, a nawet w samochodach i budynkach. Osobniki zsyntropizowane przede wszystkim wywołują nieodpowiednie zachowania ludzi, z jednej strony panikę, z drugiej – skrajne lekceważenie niebezpieczeństwa, a mogą one stanowić potencjalne zagrożenie.

Zagrożenia istniejące: A04 Wypas; A05 Hodowla zwierząt (bez wypasu); B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia); B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; D01.02 Drogi, autostrady; E01.03 Zabudowa rozproszona; E03 Odpady, ścieki; F03.01 Polowanie; F06 Inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania, nie wymienione powyżej; G02.02 Kompleksy narciarskie; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne.

Zagrożenia potencjalne: D01.04 Drogi kolejowe, w tym TGV; F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G02.02 Kompleksy narciarskie; G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne; K03.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe); F04.02 Pozyskiwanie/usuwanie roślin lądowych – ogólnie.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ miejsca gawrowania niedźwiedzi znajdują się w znacznej odległości od obszaru zmiany planu miejscowego. Dodatkowo, plan miejscowy nie ingeruje w siedliska mające znaczenie dla tego gatunku. Istotne jest również to, iż projektowany dokument nie tworzy barier migracyjnych. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– 1355 Wydra *Lutra lutra*

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** obszar gminy leży w zasięgu występowania wydr, jednak jak dotychczas nie zidentyfikowano na tym terenie stanowisk ich bytowania. Jednocześnie, w świetle wyników przeprowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska monitoringu gatunków i siedlisk, stanowisko takie zlokalizowane jest na terenie gminy sąsiedniej.
- **Zagrożenia:** badania hodowli wydr w warunkach zamkniętych wykazały, że gatunek ten jest bardzo odporny na działanie różnych czynników chorobotwórczych. Musi jednak codziennie pobierać odpowiednie porcje pożywienia. Dlatego długotrwale i ostre zimy mogą przyczyniać się do znacznej redukcji liczebności populacji tego gatunku. Przemieszczające się wtedy wydry mogą być łatwiej likwidowane na stawach hodowlanych przez kłusowników i psy, a także przechodząc przez szlaki komunikacyjne ginąć, pod kołami pojazdów. W okresie całego roku wydry giną w różnych sieciach rybackich. Brak ryb w śródlęśnych rzekach oraz likwidacja bagien są głównymi czynnikami ograniczającymi liczebność wydr w Polsce. Przeprowadzone w latach 1979–1998 badania wykazały, że najczęściej wydr ginie na drogach i w sieciach rybackich. Z ogólnej liczby zarejestrowanych 282 przypadków śmierci 33,3 % spowodowane były przejechaniem przez pojazdy, w sieciach rybackich utopiło się 29,1 % osobników, 14,5 % zginęło w wyniku kłusownictwa, 7,5 % zostało zagryzionych przez psy, 2,4 % znaleziono w jeziorach po roztopieniu pokrywy lodowej. Poza tym 3 osobniki zginęły w mnichach na stawach hodowlanych oraz jedna na łące przy wypalaniu trawy.

Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ najbliższe zidentyfikowane stanowisko jego występowania położone jest na terenie gminy sąsiedniej, a więc nie jest objęte obszarem zmiany planu miejscowego. Dodatkowo, skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **1361 Ryś *Lynx lynx***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** obszar gminy leży w zasięgu występowania rysia, natomiast jak dotychczas nie zidentyfikowano na tym terenie miejsc stałej ich obecności.
- **Zagrożenia:** ryś jako gatunek nie jest zagrożony w skali świata, natomiast jego populacja w Polsce doświadcza lokalnych, ale bardzo istotnych zagrożeń. Zasadniczym czynnikiem śmiertelności dorosłych rysi w naszym kraju jest kłusownictwo - ginięcie rysi we wnykach stawianych przez kłusowników na sarny i jelenie (drapieżniki podążają po ścieżkach tych zwierząt i wpadają w pułki), a w mniejszym stopniu nielegalne polowanie na rysie przez myśliwych – posiadaczy broni palnej. Istotnym zagrożeniem jest rozwój infrastruktury komunikacyjnej: dróg i linii kolejowych. Co roku rejestruje się kilka przypadków rysia zabitych przez samochody lub pociągi. Kolejnym zagrożeniem jest odizolowanie populacji (szczególnie w nizinnej części zasięgu) spowodowane brakiem możliwości migracji między większymi kompleksami leśnymi. Kompleksy te są oddzielone od siebie dużymi obszarami bezleśnymi, polami uprawnymi i łąkami, co praktycznie uniemożliwia przemieszczanie się rysia między nimi. Izolacja ta zostanie jeszcze powiększona przez spodziewany rozwój sieci autostrad i dróg szybkiego ruchu. Poważnym zagrożeniem jest również zmniejszanie się naturalnej bazy żerowej w wyniku zbyt wysokiego pozyskania łowieckiego jeleniowatych. Dotyczy to przede wszystkim sarny, ale w górach także jelenia. Konsekwencją tego jest to, iż samice nie są w stanie zaspokoić w pełni zapotrzebowania pokarmowego rosnących młodych, co ma wpływ na wysoką śmiertelność niedożywionego potomstwa. Powoduje to także zwiększoną śmiertelność wśród młodych rysia opuszczających matkę, które są jeszcze bardzo niedoświadczone w samodzielnym polowaniu na dużą zdobycz.

Zagrożenia istniejące: B02.01 Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia); B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; D01.02 Drogi, autostrady; E01.03 Zabudowa rozproszona; F03.01 Polowanie; G02.02 Kompleksy narciarskie; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne.

Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; A05 Hodowla zwierząt (bez wypasu); D01.04 Drogi kolejowe, w tym TGV; F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo; G01.06 Narciarstwo, w tym poza trasami; G02.02 Kompleksy narciarskie; G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne; K03.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe).

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek, ponieważ miejsca bytowania rysia nie są

objęte obszarem zmiany planu miejscowego. Dodatkowo, plan miejscowy nie ingeruje w siedliska mające znaczenie dla tego gatunku. Istotne jest również to, iż projektowany dokument nie tworzy barier migracyjnych, uniemożliwiających przemieszczanie się pomiędzy większymi kompleksami leśnymi. Jednocześnie, skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **2612 Darniówka tatrzańska *Microtus tatricus***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek jak dotychczas nie został zidentyfikowany na tym terenie.
- **Zagrożenia:** główne zagrożenia związane są z niszczeniem siedlisk i starodrzewi, zabijaniem w sposób przypadkowy lub celowy oraz fragmentacją siedlisk wskutek działalności gospodarczej.
Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; E03 Odpady, ścieki; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.04.01 Turystyka górską i wspinaczką; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G02.02 Kompleksy narciarskie; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie.
Zagrożenia potencjalne: A04 Wypas; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* (*Triturus cristatus cristatus*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** zasięg występowania traszki grzebieniastej obejmuje ten teren, natomiast jak dotychczas nie zidentyfikowano w jego obrębie stanowisk występowania tego gatunku.
- **Zagrożenia:** największym zagrożeniem dla tego gatunku jest niszczenie stanowisk rozrodczych (odwadnianie terenu, zasypywanie lub zanieczyszczanie niewielkich zbiorników wodnych) przez człowieka. Pogłębia to izolację istniejących lokalnych populacji i w konsekwencji może doprowadzić do ich zaniku.
Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- **Oddziaływania:**, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **2001 Traszka karpacka *Triturus montandoni***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** pomimo zidentyfikowania kilku potencjalnych siedlisk (zbiorników wodnych – Glinka I, Glinka II, Smerekówka, Soblówka, Złatna I oraz Złatna II) obecność tego gatunku potwierdzono wyłącznie na jednym stanowisku w Złatnej (Złatna II).
 - **Zagrożenia:** polska populacja traszki karpackiej nie wydaje się być szczególnie zagrożona, a zagrożenia dla niej są podobne jak dla innych płazów, zwłaszcza tych bytujących na terenach górskich. Zagrożenia są związane przede wszystkim z zanikiem odpowiednich miejsc rozrodu. Traszka karpacka jest gatunkiem, który potrafi wykorzystać w tym celu nawet najmniejsze zbiorniki wody stojącej. Na terenach górskich większość z nich ma pochodzenie antropogeniczne, związane z tradycyjną, ekstensywną gospodarką rolną i leśną. Dlatego też intensyfikacja gospodarki, a szczególnie związane z nią asfaltowanie leśnych i polnych dróg, jest potencjalnym zagrożeniem dla traszki karpackiej. Paradoksalnie, również całkowite wyłączenie terenów górskich z użytkowania rolnego i leśnego miałyby niekorzystny wpływ na populację tego gatunku, gdyż powodowałoby zanik potencjalnych miejsc rozrodu (są one zwykle bardzo nietrwale – najczęściej po kilku latach ulegają całkowitemu zarośnięciu lub zanikowi z innych powodów). W wyniku działalności człowieka tworzą się nowe zbiorniki, szybko kolonizowane przez traszki schodzące się do nich nawet z odległości ok. 1 km. Dlatego dla ochrony traszki karpackiej ważny jest brak przeszkód uniemożliwiających migrację tych zwierząt w obrębie obszarów ich zwartego występowania. Takimi barierami są np. asfaltowe drogi o dużym natężeniu ruchu, na których traszki podczas migracji masowo giną. Również duże obszary wykorzystywane rolniczo, bez zadrzewień oraz zbiorników wodnych, są dla tego gatunku nie do przebycia.
Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; K01.03 Wyszchnięcie; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
Zagrożenia potencjalne: U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
 - **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.
- **4014 Biegacz urozmaicony *Carabus variolosus***
- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** jak dotychczas nie potwierdzono występowania tego gatunku na omawianym terenie.
 - **Zagrożenia:** największym zagrożeniem dla tego gatunku mogą być zmiany stosunków wodnych na terenach jego występowania spowodowane osuszaniem terenów bagienno-leśnych, np. zabiegami melioracyjnymi, regulacją potoków itp. Potencjalnym zagrożeniem są też zanieczyszczenia wód i powietrza, zmieniające skład chemiczny i pH zbiorników wodnych, a co za tym idzie silnie wpływające na populacje owadów wodnych, stanowiących główne źródło pokarmu biegaczy.
Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
Zagrożenia potencjalne: U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
 - **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost

zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **1193 kumak górski *Bombina variegata***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** gatunek zidentyfikowany na stanowiskach Glinka II, Smerekówka, Soblówka, Złatna I oraz Złatna II.
- **Zagrożenia:** główne zagrożenia związane są z zanikaniem miejsc rozrodu, podobnie jak w przypadku kumaka nizinnego i traszki karpackiej, która nierzadko wykorzystuje te same zbiorniki. Kumak górski jest gatunkiem wyspecjalizowanym, rozradzającym się najczęściej w niewielkich, okresowych zbiornikach. Są to siedliska nietrwale – szybko zanikają albo zarastają roślinnością. W tradycyjnej gospodarce rolniczej i leśnej, przy umiarkowanym ruchu pojazdów, miejsca rozrodu odnawiają się lub powstają nowe, czemu sprzyja nieutwardzone podłoże i łagodne nachylenie stoków. Także naturalne zmiany biegu rzek i potoków tworzą nowe rozlewiska, odcięte zakola i pływizny. Dlatego nasilająca się regulacja rzek i potoków, ujmująca ich koryta w kamienne kanały, jest katastrofalna w skutkach dla kumaków, ale i wielu innych gatunków organizmów, których byt jest związany z tego typu siedliskami. Podobne konsekwencje ma utwardzanie lokalnych dróg, likwidacja zbiorników przeciwpożarowych, zasypywanie stawków i zagłębień terenu, melioracja osuszająca młaki, wilgotne stoki i doliny, a także częsta praktyka odprowadzania ścieków z gospodarstw do rowów i na mokradła. Populacje w południowo-wschodniej części kraju, gdzie kumaki znajdują wyjątkowo sprzyjające warunki egzystencji – łagodne stoki, mozaikowy krajobraz i umiarkowaną gospodarkę ludzką – nie są zagrożone. Na terenach o zintensyfikowanej aktywności człowieka mają niewielkie szanse przetrwania bez podjęcia działań na rzecz zachowania miejsc rozrodu – niewielkich, płytkich zbiorniczków.
Zagrożenia istniejące: B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; K01.03 Wyschnięcie; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
Zagrożenia potencjalne: U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** jak dotychczas nie stwierdzono tego gatunku na omawianym terenie.
- **Zagrożenia:** zanieczyszczenia, regulacje cieków oraz brak drożności cieków stanowią główne zagrożenie dla tego gatunku.
Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost

zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **1138 Brzanka *Barbus meridionalis***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** jak dotychczas nie stwierdzono tego gatunku na omawianym terenie.
- **Zagrożenia:** głównym zagrożeniem jest przede wszystkim budowa zapór i zbiorników zaporowych, które spowalniając bieg rzek, zmieniają ich charakter i powodują zanikanie typowych habitatów oraz zanieczyszczenia wód. Z badań wynika, że brzanka jest wrażliwa na zmianę przepływu wody i związaną z tym przebudową strukturalną podłoża. Jest również mało odporna na zanieczyszczenia wód. Jedynie populacje przystosowane do życia w małych nizinnych rzekach posiadają pewną tolerancję na niewielkie zanieczyszczenia organiczne.
Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **1163 Głowacz białopłetwy *Cottus gobio***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** jak dotychczas nie stwierdzono tego gatunku na omawianym terenie.
- **Zagrożenia:** głównym zagrożeniem są zanieczyszczenia, regulacje oraz brak drożności cieków (z racji słabych zdolności lokomotorycznych).
Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **1149 Koza *Cobitis taenia***

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** jak dotychczas nie stwierdzono tego gatunku na omawianym terenie.
- **Zagrożenia:** zanieczyszczenia wód, przebudowa rzek, degradacja naturalnego środowiska są bezpośrednimi przyczynami zanikania kozy na terenie jej naturalnego rozszedlenia.
Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

Zagrożenia potencjalne: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

1.4 Specjalny obszar ochrony ptaków Beskid Żywiecki (PLB240002)

– **A091 Orzeł przedni (*Aquila chrysaetos*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** gatunek zidentyfikowany na jednym stanowisku w obrębie płata badawczego obejmującego obszar leśnictwa Rycerzowa (południowo-zachodnia część gminy).
- **Zagrożenia:** najpoważniejszymi zagrożeniami dla populacji orla przedniego w Karpatach są: utrata siedlisk żerowania wynikająca z zaniechania rolniczego użytkowania gruntów, czego bezpośrednim skutkiem jest ich zalesianie bądź też zarastanie roślinnością krzewiastą i drzewiastą, w wyniku sukcesji; utrata bazy pokarmowej w wyniku spadku liczebności potencjalnych ofiar w łowiskach orla; utrata siedlisk gniazdowych, w wyniku wycinania starych drzewostanów na terenach trudno dostępnych, które są ostojami gatunku; napowietrzne linie energetyczne, o które ptaki rozbijają się lub zostają śmiertelnie porażane prądem; niepokojenie ptaków w łowiskach i miejscach gniazdowych w wyniku zagospodarowania turystycznego terenów górskich i wzmożonej penetracji ludzkiej.

Zagrożenia istniejące: A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; B01 Zalesianie terenów otwartych; B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu; E01.03 Zabudowa rozproszona; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak.

Zagrożenia potencjalne: D02.01.01 Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne; F05.04 Kłusownictwo; L10 Inne naturalne katastrofy.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **A108 Głuszc (Tetrao urogallus)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** gatunek ten nie jest objęty Państwowym Monitoringiem Środowiska, stąd brak jest potwierdzonych stanowisk jego występowania na omawianym obszarze – jak dotychczas nie wyznaczono tu stref ochrony ostoi oraz miejsc rozrodu i regularnego przebywania głuszca. Jednocześnie, potencjalnymi miejscami występowania głuszca na tym terenie są obszary leśne i towarzyszące im hale położone powyżej 800 m n.p.m., a w szczególności pod Rycerzową, Pod Muńcołem, Pod Rysianką, Pod Krawców Wierchem, Pod Smerekiem Wielkim, Pod Wielkim Groniem oraz w rezerwatach przyrody.
- **Zagrożenia:** główne przyczyny zanikania gatunku związane są z ingerencją w siedlisko jego występowania. Najważniejsze z nich to: wyrąb lasów w okolicach występowania głuszca;

postępujące rozdrobnienie zwartych kompleksów leśnych; osuszanie siedlisk; wprowadzanie upraw monokulturowych; niepokojenie przez ludzi; jeszcze niedawno odbywające się polowania, zwłaszcza w okresie toków, prowadzące do zaburzenia procesów rozrodu oraz eliminacji najcenniejszych osobników z populacji (dopiero od 1995r. głuszc podlega ochronie gatunkowej); kłusownictwo; rozwój infrastruktury narciarskiej; zmiany składu chemicznego roślin na skutek skażenia środowiska; wrażliwość na choroby i pasożyty przenoszone przez bażanty. Drugą grupę zagrożeń stanowi wzrastająca presja drapieżników, często związana ze wzrostem ich liczebności. Wskazuje się między innymi gatunki rodzime: lisa, kunę leśną, tchórza, dzika, kruk, jak i obcego pochodzenia: jenota, norkę amerykańską oraz wałęsające się psy i koty.

Zagrożenia istniejące: B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu; F03.01 Polowanie; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.06 Narciarstwo w tym poza trasami; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; K03.04 Drapieżnictwo.

Zagrożenia potencjalne: D.05 Usprawniony dostęp do obszaru; G02.02 Kompleksy narciarskie; L10 Inne naturalne katastrofy.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **A122 Derkacz (*Crex crex*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** w przeszłości pojedyncze osobniki zidentyfikowane zostały w obrębie powierzchni próbnej obejmującej bardzo mały fragment gminy (Leśnictwa Danielka i Rycerzowa) - w roku 2018 nie stwierdzono występowania derkacza na tym terenie.
- **Zagrożenia:** derkacz jest gatunkiem zagrożonym w skali świata. W Polsce na niektórych obszarach występuje jeszcze dość licznie, jednakże szybkie przekształcenia użytków zielonych w grunty orne w krótkim czasie mogą spowodować znaczne zmniejszenie się krajowych zasobów tego gatunku. Główne zagrożenia w Polsce to: utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych; utrata siedlisk gniazdowych w wyniku zmniejszania się powierzchni ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk w dolinach rzecznych na rzecz pól uprawnych; sukcesja następująca na skutek porzucenia przez użytkowników części przesuszonych, otwartych łąk; mechanizacja rolnictwa połączona z pewnymi formami wykonywania zabiegów agrotechnicznych (wprowadzenie szybkoobrotowych kosiarek rotacyjnych, przyspieszenie terminów koszenia, metoda koszenia od peryferii do środka łąki); narastająca presja drapieżników czworonożnych (norki amerykańskiej, lisa, kota domowego) oraz skrzydlatych (kruka, wrony siwej).

Zagrożenia istniejące: A03 Koszenie; A06.04 Zaniechanie produkcji uprawnej; B01 Zalesianie terenów otwartych; E01.03 Zabudowa rozproszona.

Zagrożenia potencjalne: A06.02.01 Intensywne wieloletnie uprawy niefalochowe.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń

istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **A215 Puchacz (*Bubo bubo*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek dotychczas niezidentyfikowany na tym terenie.
- **Zagrożenia:** do głównych zagrożeń tego gatunku należą: niski sukces rozrodu wynikający z dużej wrażliwości na niepokojenie i porzucania znacznej liczby lęgów (lokalnie do 50 %); utrata siedlisk w wyniku melioracji i zmian użytkowania gruntów, prowadzących do zaniku terenów otwartych, będących ważnym miejscem zdobywania pokarmu, jak i stanowiących środowisko życia dla preferowanych przez puchacza ofiar (np. karczownik, kaczki); lokalny zanik ssaków średniej wielkości (jeż, królik, karczownik, itp.), stanowiących preferowaną zdobycz; bezpośrednie prześladowanie ze strony człowieka, ciągle jeszcze postrzegającego puchacza jako konkurenta polującego na łowne gatunki zwierząt; nasilona turystyka, szczególnie nieskanalizowany ruch wspinaczkowy.
Zagrożenia istniejące: A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; B01 Zalesianie terenów otwartych; B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu; E01.03 Zabudowa rozproszona;
Zagrożenia potencjalne: D02.01.01 Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne; L10 Inne naturalne katastrofy.
- **Oddziaływania:** jak dotychczas nie potwierdzono występowania puchacza na terenie Gminy, natomiast bez względu na ten fakt nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **A217 Sóweczka (*Glaucidium passerinum*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek zidentyfikowany w obrębie płata badawczego obejmującego północną część Gminy Ujszoły (sołectwa Złatna i Ujszoły).
- **Zagrożenia:** obecna kondycja sóweczki w Polsce jest zadowalająca. Czynnikiem, które mogą stać się niebezpieczne dla stabilności gatunku w kraju, są: utrata siedlisk w wyniku nadmiernej eksploatacji starszych drzewostanów i ograniczania powierzchni starodrzewu; utrata siedlisk wynikająca z eliminacji z lasu martwego drewna i obumierających drzew; utrata siedlisk w wyniku upraszczania struktury drzewostanów – struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej.
Zagrożenia istniejące: B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew.
Zagrożenia potencjalne: L10 Inne naturalne katastrofy.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **A220 Puszczyc uralski (*Strix uralensis*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek zidentyfikowany w obrębie powierzchni próbnej obejmującej północną część Gminy Ujszoły (sołectwa Złatna i Ujszoły).
- **Zagrożenia:** aktualnie brak zidentyfikowanych zagrożeń dla tego gatunku w Polsce. Przyczyny zaniku populacji na Śląsku oraz regresu populacji na Mazurach nie są znane. Niektórzy autorzy sugerują, że pewnym zagrożeniem może być śmiertelność ptaków w wyniku kolizji z samochodami, rozbijania się o druty linii przesyłowych, nielegalny odstrzał oraz nielegalne pozyskiwanie przez kolekcjonerów.
Zagrożenia istniejące: B01 Zalesianie terenów otwartych; B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew.
Zagrożenia potencjalne: D02.01.01 Napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne; L10 Inne naturalne katastrofy.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **A223 Włochatka (*Aegolius funereus*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek zidentyfikowany w obrębie powierzchni próbnej obejmującej północną część Gminy Ujszoły (sołectwa Złatna i Ujszoły).
- **Zagrożenia:** gatunkowi zagraża w Polsce: utrata siedlisk w wyniku nadmiernej eksploatacji starszych drzewostanów i ograniczania powierzchni starodrzewu; utrata siedlisk wynikająca z eliminacji z lasu martwego drewna i obumierających drzew; utrata siedlisk w wyniku upraszczania struktury drzewostanów – struktury gatunkowej (szczególnie usuwanie świerka), piętrowej (szczególnie usuwanie przestojów bukowych w litych świerczynach lub w otoczeniu podrostu bukowego) i wiekowej (odmładzanie drzewostanów).
Zagrożenia istniejące: B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew.
Zagrożenia potencjalne: L10 Inne naturalne katastrofy.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **A234 Dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek nie objęty monitoringiem w ramach PMŚ, generalnie obserwowany w obrębie obszarów leśnych od 470 - 1000 m n.p.m.
- **Zagrożenia:** gatunkowi temu zagraża w Polsce: utrata siedlisk w wyniku nadmiernej eksploatacji starych drzewostanów, przede wszystkim liściastych i ograniczania powierzchni starodrzewu; utrata siedlisk wynikająca z eliminacji z lasu martwych i obumierających drzew; utrata siedlisk żerowania w wyniku intensyfikacji gospodarki rolnej na obszarach otwartych, sąsiadujących z lasem; utrata siedlisk żerowania i gniazdowania w

wyniku eliminacji zadrzewień w dolinach rzecznych i przy zbiornikach wodnych, tworzonych przede wszystkim przez gatunki drzew o miękkim drewnie, na których dzięcioł zielonosiwy żeruje i często wykuwa dziuple.

Zagrożenia istniejące: B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu, B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew.

Zagrożenia potencjalne: L10 Inne naturalne katastrofy.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **A239 Dzięcioł białogrzbity (*Dendrocopos leucotos*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsolę:** gatunek zidentyfikowany na czterech powierzchniach próbnych obejmujących teren sołectw Sobkówka i Złatna – generalnie obserwowany na obszarach leśnych w zakresie wysokości 390 – 1200 m n.p.m.

- **Zagrożenia:** gatunkowi zagraża w Polsce utrata siedlisk w wyniku: braku w lasach odpowiedniej ilości miękkiego, butwiejącego drewna liściastego w postaci zarówno kikutów, jak i leżących na ziemi kłód; ograniczania powierzchni starodrzewu liściastego na rzecz drzewostanów iglastych; rozczłonkowywania dogodnych dla gatunku drzewostanów; osuszania lasów podmokłych.

Zagrożenia istniejące: B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu, B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew.

Zagrożenia potencjalne: L10 Inne naturalne katastrofy.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **A241 Dzięcioł trójpalczasty (*Picoides tridactylus*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsolę:** gatunek zidentyfikowany na czterech powierzchniach próbnych obejmujących teren sołectw Sobkówka i Złatna – generalnie obserwowany na obszarach leśnych w zakresie wysokości 720 – 1300 m n.p.m.

- **Zagrożenia:** gatunkowi zagraża w Polsce utrata siedlisk w wyniku braku drzewostanów o wystarczającej ilości martwych i zamierających świerków - dla stałego występowania gatunku w warunkach alpejskich i w Puszczy Białowieskiej jest to nie mniej niż ok. 20 drzew o pierśnicy > 21 cm/ha. Przy takim zagęszczeniu martwych i zamierających świerków jedna para ptaków potrzebuje obszaru około 200 ha (około 4000 martwych świerków).

Zagrożenia istniejące: B.02 Gospodarka leśna i plantacyjna oraz użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu, B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew.

Zagrożenia potencjalne: L10 Inne naturalne katastrofy.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost

zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **A259 Siwerniak (*Anthus spinoletta*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** gatunek nie objęty monitoringiem w ramach PMS, który z dużym prawdopodobieństwem może występować na Hali Rycerzowej, Hali na Muńcole oraz Hali Rysianki.
- **Zagrożenia:** dużym zagrożeniem dla populacji siwerniaka, szczególnie w niższych pasmach, może być celowe zalesianie terenów otwartych i półotwartych oraz ich zarastanie na skutek zaniechania użytkowania (pasterstwa, koszenia) i sukcesji leśnej. Także podnoszenie się pięter roślinnych związane z ocieplaniem klimatu może w przyszłości redukować powierzchnię odpowiadających mu siedlisk. Potencjalnym zagrożeniem może być także gospodarka pasterska i intensywne koszenie górskich łąk w okresie lęgowym (maj – lipiec), powodujące straty w lęgach. Dewastacja polan leśnych, a także górskich hal, borówczysk i torfowisk przez intensyfikację ruchu turystycznego, a przede wszystkim zadeptywanie oraz rozjeżdżanie pojazdami terenowymi, może wpływać negatywnie na sukces lęgowy. Także inwestycje i zmiany zagospodarowania przestrzennego przyczyniające się do niszczenia bądź fragmentacji polan górskich, torfowisk i hal wysokogórskich stanowią zagrożenie dla tego gatunku.
Zagrożenia istniejące: A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu.
Zagrożenia potencjalne: brak.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **A261 Pliszka górska (*Motacilla cinerea*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujszoły:** w roku 2018 gatunek ten nie był objęty monitoringiem w ramach PMS, natomiast w toku przeprowadzonego, w roku 2017, przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Monitoringu Pospolitych Gatunków Ptaków Lęgowych, potwierdzono występowanie pliszki górskiej na terenie Gminy Ujszoły. Występowanie pliszki górskiej na tym terenie zostało potwierdzone również obserwacjami własnymi. Generalnie, potencjalnym miejscem występowania pliszek górskich na tym terenie mogą być potoki do wysokości 1000 m n.p.m.
- **Zagrożenia:** gatunek obecnie nie wydaje się być zagrożony, choć potencjalnie negatywny wpływ mogą mieć regulacje hydrotechniczne i chemiczne zanieczyszczenia cieków wodnych zasiedlonych przez ten gatunek.
Zagrożenia istniejące: B.07 Inne rodzaje praktyk leśnych; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; J02.03.02 Regulowanie koryt rzecznych.
Zagrożenia potencjalne: Brak.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **A264 Pluszcz (*Cinclus cinclus*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** gatunek nie objęty monitoringiem w ramach PMŚ, którego występowanie na tym terenie jest prawdopodobne w obrębie wszystkich potoków do wysokości 900 m n.p.m.
- **Zagrożenia:** gatunek obecnie nie wydaje się być zagrożony, choć potencjalnie negatywny wpływ mogą mieć chemiczne zanieczyszczenia górskich cieków wodnych oraz ich regulacje hydrotechniczne (prostowanie nurtu, betonowanie brzegów i dna koryta).
Zagrożenia istniejące: B.07 Inne rodzaje praktyk leśnych; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; J02.03.02 Regulowanie koryt rzecznych.
Zagrożenia potencjalne: zabudowa w terenach przypotokowych, będących otuliną biologiczną potoku. Bezpośrednie sąsiedztwo zabudowy może ograniczyć przydatność odcinka rzeki jako miejsca zimowania pluszcza i utrudniać przemieszczanie się wzdłuż rzeki. Ograniczenia te mogą dotyczyć również innych gatunków ptaków.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **A282 Drozd obrożny (*Turdus torquatus*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** gatunek nie objęty monitoringiem w ramach PMŚ, którego występowanie zostało potwierdzone we wcześniejszych opracowaniach dotyczących gminy. Generalnie, potencjalnym miejscem występowania drozda obrożnego na tym terenie mogą być lasy regla górnego.
- **Zagrożenia:** przyczyny spadków liczebności na niektórych obszarach nie są jasne. Najczęściej za takie uważa się wzrastającą presję ze strony człowieka, konkurencję z kosem, paszkotem i niekiedy kwiczołem oraz ogólne ocieplanie klimatu. Zagrożeniem siedlisk drozda obrożnego może być ponadto: gospodarka leśna prowadzona niezgodnie z jej ekologicznym modelem (np. stosowanie zrębów zupełnych), rozbudowa struktury rekreacyjno-sportowej, protekcja sosny.
Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak.
Zagrożenia potencjalne: Brak.
- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

– **A344 Orzechówka (*Nucifraga caryocatactes*)**

- **Występowanie na terenie Gminy Ujsoly:** gatunek nie objęty monitoringiem w ramach PMŚ, którego występowanie na tym terenie jest prawdopodobne w obrębie lasów iglastych i mieszanych regla górnego oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie.
- **Zagrożenia:** przy obecnym stanie wiedzy gatunek nie wydaje się być zagrożony.
Zagrożenia istniejące: G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak.
Zagrożenia potencjalne: G.01.04 Turystyka górską i wspinaczka.

- **Oddziaływania:** nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na ten gatunek. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których może występować ten gatunek.

Podsumowując ocenę oddziaływania ustaleń projektu zmiany planu miejscowego na obszary Natura 2000, należy stwierdzić, iż w wyniku wdrożenia zapisów przedmiotowego dokumentu, nie wystąpią negatywne bezpośrednie ani pośrednie oddziaływania na siedliska, skutkiem czego nie pojawiają się negatywne oddziaływania na gatunki roślin i zwierząt z tymi siedliskami powiązanymi.

Na podstawie obecnego zagospodarowania Gminy Ujsoły w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych oraz skali i charakteru planowanej zmiany ustaleń można założyć, że prognozowane negatywne oddziaływania nie będą stanowić znaczącego zagrożenia dla poszczególnych przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000, a tym samym nie wpłyną negatywnie na integralność tych cennych pod względem przyrodniczym obszarów.

2. Oddziaływania na cele ochrony przyrody Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny

Gmina Ujsoły położona jest w obrębie Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny, który utworzony został na mocy Uchwały Nr XII/79/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bielsku – Białej z dnia 13 marca 1986 roku, w celu zachowania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych obszaru parku i jego otuliny.

Biorąc pod uwagę skalę i charakter planowanej zmiany ustaleń planu przewiduje się, że nie będą miały znaczącego wpływu na walory przyrodnicze parku.

Nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na walory krajobrazowe, ponieważ nie zakłóci ładu przestrzennego charakteryzującego górską wieś Beskidu Żywieckiego. Nie przewiduje się realizacji nowej dominanty przestrzennej, obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz szlaków komunikacyjnych, a nowa zabudowa będzie musiała być realizowana w zgodzie z ustalonymi w obszarze planu miejscowego zasadami kształtowania krajobrazu.

Podobnie jak w przypadku walorów krajobrazowych nie przewiduje się również znaczących oddziaływań ze strony zapisów projektowanego dokumentu na walory kulturowe, ponieważ utrzymane w planie miejscowym zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazu kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej, uwzględniają ochronę dziedzictwa kultury ludowej górali żywieckich.

3. Oddziaływania na cele ochrony rezerwatów przyrody

Na terenie Gminy Ujsoły zlokalizowane są 4 rezerваты przyrody, tj:

- rezerwat Oszastr, którego celem ochrony jest zachowanie fragmentu lasu bukowo– jodłowo–świerkowego, będącego fragmentem pierwotnej puszczy karpackiej regla dolnego;
- rezerwat Dziobaki, którego celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych dobrze wykształconych powierzchni buczyny karpackiej i jaworzyny ziołoroślowej w reglu dolnym;

- rezerwat Muńcoł, którego celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych licznego stanowiska śnieżyczki przebiśnieg występującego w żyznej buczynie karpackiej;
- rezerwat Lipowska, którego celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych górnoreglowego boru świerkowego, oraz torfowiska z systemem oczek wodnych.

Nie przewiduje się bezpośrednich oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na ich cele ochrony. Dodatkowo, biorąc pod uwagę skalę i charakter planowanej zmiany planu, nie przewiduje się pośrednich oddziaływań na cele ochrony w/w rezerwatów przyrody.

4. Oddziaływania na bioróżnorodność oraz na lokalne ostoje przyrody istotne dla zachowania bioróżnorodności

Zmiana planu miejscowego nie ingeruje w tereny o największej bioróżnorodności. Na terenach najcenniejszych pod względem przyrodniczym (lasy, hale, polany, murawy, łąki górskie) nie przewiduje się bezpośrednich i pośrednich oddziaływań ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu na siedliska oraz gatunki zwierząt, roślin i grzybów z tymi siedliskami związanymi.

5. Oddziaływania na rośliny, grzyby i zwierzęta, w tym na stanowiska gatunków chronionych

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na gatunki chronione. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, na których mogą występować gatunki.

6. Oddziaływania na funkcjonowanie połączeń pomiędzy obszarami Natura 2000 w obrębie Południowego Korytarza Ekologicznego

Południowy (Karpacki) Korytarz Ekologiczny przebiega przez Bieszczady, Beskid Niski i Sądecki, łącząc je z Beskidem Makowskim, pasmem Baraniej Góry a następnie Beskidem Żywieckim i Śląskim. Tak zwany Grzbiet Graniczny, wraz ze szczytami Trzy Kopce, Krawców Wierch, Oszust, Rycerzowa i Wielka Racza, stanowi główne pasmo Południowego Korytarza Ekologicznego. Ciągłość tej części Beskidu Żywieckiego stanowi o istocie połączeń migracyjnych międzynarodowego węzła ekologicznego ECONECT (Babia Góra i Pilsko) z węzłami krajowymi Beskid Śląski i Beskid Mały.

Obszar Gminy Ujszoły na większej swej powierzchni położony jest w obrębie Południowego Korytarza Ekologicznego, łączącego obszary należące do Europejskiej Sieci Natura 2000. Obszar przedmiotowego korytarza pokrywa się niemal w całości z obszarami naturalnymi wyznaczonymi na terenie gminy.

Obecny sposób zagospodarowania gminy (przewaga terenów wolnych od zabudowy) sprzyja właściwemu funkcjonowaniu przedmiotowego korytarza na jej terenie. Jednocześnie, realizacja zapisów projektu zmiany planu miejscowego nie zakłóci funkcjonowania połączeń

pomędzy obszarami Natura 2000 w obrębie tego korytarza, ponieważ obszary wolne od zabudowy, które na terenie gminy będą nadal przeważać, zapewnią swobodną migrację na tereny sąsiednie – zmiana planu miejscowego nie ingeruje w istniejące obszary leśne i główne hale wierzchwinowe oraz nie przewiduje realizacji barier ekologicznych w postaci ponadlokalnych szlaków komunikacyjnych, czy też większych instalacji OZE (wiatrowych), a sam zakres, skala i charakter zmiany planu przewidzianej w projektowanym dokumencie nie stanowi zagrożenia dla szlaków migracyjnych.

7. Oddziaływania na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych

W myśl definicji wynikającej z ustawy o ochronie przyrody, korytarz ekologiczny (migracyjny) to obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów. W ekologii krajo-brazu ujmuje się go najczęściej jako relatywnie wąski pas terenu, który różni się od otaczającego go tła i stanowi łączność pomiędzy podobnymi ekosystemami.

Do najważniejszych funkcji korytarzy ekologicznych zalicza się:

- zmniejszenie stopnia izolacji poszczególnych płatów siedlisk i ułatwianie przemieszczania się organizmów pomiędzy nimi;
- zwiększenie przepływu genów pomiędzy płatami siedlisk, zapobiegające utracie różnorodności genetycznej;
- obniżenie śmiertelności, szczególnie wśród osobników młodych, wypartych z płatów dogodnych siedlisk wskutek zachowań terytorialnych.

Dla województwa śląskiego została opracowana przez Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, we współpracy z ekspertami specjalizującymi się w różnych grupach kręgowców, koncepcja regionalnej sieci korytarzy ekologicznych. Efektem tej współpracy jest sieć korytarzy uwzględniających specyfikę migracji poszczególnych grup gatunków, obejmująca:

- korytarze ichtiologiczne (dla ryb i minogów);
- korytarze herpetologiczne (dla płazów i gadów);
- korytarze ornitologiczne (dla ptaków);
- korytarze teriologiczne (dla dużych ssaków);
- korytarze chiropterologiczne (dla nietoperzy);
- korytarze spójności obszarów chronionych (dla zapewnienia wzajemnej łączności obszarów chronionych).

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na drożność korytarzy migracyjnych. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, które funkcjonują jako korytarze ekologiczne.

8. Oddziaływania na funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na drożność lokalnych korytarzy migracyjnych. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów, które funkcjonują jako lokalne korytarze ekologiczne.

9. Oddziaływania na drzewa i grupy drzew chronionych oraz predysponowanych do objęcia ochroną

Na terenie sołectwa Złatna, ochroną pomnikową objęta jest grupa 5 drzew gatunku lipa drobnolistna. Biorąc pod uwagę odległą lokalizację drzew pomnikowych oraz charakter i skalę zmiany planu nie przewiduje się oddziaływań na ten pomnik.

10. Oddziaływania na ludzi

Wdrożenie zapisów wynikających ze zmiany planu miejscowego będzie związane z określonymi oddziaływaniami na ludzi, przy czym oddziaływania te będą wyłącznie efektem zmiany rygorów dotyczący zabudowy w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

W zmienionych ustaleniach planu ujednolicono zapisy w terenach *osuwiska nieaktywnego i terenach zagrożonych ruchami masowymi*. W ustaleniach planu dla terenów tych stwierdza się skomplikowane lub złożone warunki gruntowe, przepisy dotyczące ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych stosuje się odpowiednio (co oznacza obowiązek sporządzenia przez inwestora dokumentacji geologiczno-inżynierskiej lub opinii geotechnicznej), a roboty budowlane nie powinny spowodować uaktywnienia lub powstania osuwiska.

Dodatkowo w terenach *osuwisk aktywnych*, gdzie również występuje nieliczna zabudowa (głównie drewniana i częściowo zabytkowa), dopuszczono remont i przebudowę istniejącej zabudowy (nie tylko zabytkowej), przy zachowaniu tam zakazu rozbudowy, nadbudowy i zakazu nowej zabudowy.

Nie zmieniono przeznaczenia terenów, ani zasięgu obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych oznaczonych na rysunku planu miejscowego.

W uproszczeniu należy przyjąć, że w obszarach *osuwiska aktywnego* (wyznaczone w obecnym planie tereny istniejącej zabudowy w przysiółku Stawiska w Ujszołach) dopuszcza się remont i przebudowę istniejącej zabudowy, a w obszarach *osuwiska nieaktywnego* (wyznaczone w obecnym planie tereny istniejącej i planowanej zabudowy w rejonie Słonkówki w Sobólówce) dopuszcza się nową zabudowę. Wszelkie roboty budowlane w powyższych obszarach wymagają zapobiegawczo (przed wydaniem pozwolenia na budowę lub dokonaniem zgłoszenia budowlanego) przeprowadzenia badań geologicznych, oraz sporządzenia opinii geotechnicznej lub dokumentacji geologiczno-inżynierskiej – na koszt inwestora. W przypadku negatywnej opinii geologicznej, realizacja robót budowlanych nie będzie dozwolona.

Wprowadzone ustalenia wpłyną pozytywnie na społeczność lokalną, ponieważ pogodzą zachowanie ochrony przeciwsuwiskowej z utrzymaniem i rozwojem zabudowy w terenach przeznaczonych w dotychczasowym planie na cele zabudowy.

11. Oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, w tym na jednolite części tych wód

Celem środowiskowym dla jednolitej części wód powierzchniowych w Gminie Ujszoły jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód oraz co najmniej dobrego potencjału ekologicznego wód.

Celem środowiskowym dla jednolitej części wód podziemnych w Gminie Ujszoły jest utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego i ilościowego.

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na wody powierzchniowe lub podziemne. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla stanu wód.

12. Oddziaływania na powietrze atmosferyczne

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na powietrze atmosferyczne. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla stanu powietrza atmosferycznego.

13. Oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby

Realizacja nowej zabudowy wiąże się z prowadzeniem robót budowlanych, wprowadzeniem sprzętu budowlanego w teren oraz usuwaniem mas ziemnych i formowaniem nasypów i wykopów. Uciążliwość ta jest jednak czasowa i ustanie wraz z zakończeniem prac budowlanych oraz po właściwie przeprowadzonym zagospodarowaniu i rekultywacji terenu.

W związku z realizacją inwestycji budowlanych nastąpi trwały ubytek powierzchni biologicznie czynnych (oddziaływanie bezpośrednie, nieodwracalne), na skutek uszczelnienia powierzchni betonem, kostką brukową lub innym materiałem.

Nowa zabudowa wiąże się z wyłączeniem części gruntów z produkcji rolnej. Z uwagi na charakter i skalę planowanej zmiany ustaleń planu, nie spowoduje to fragmentacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej i nie wpłynie niekorzystnie na jakość i wydajność pozostałych w użytkowaniu gleb.

Biorąc pod uwagę skalę i charakter planowanej zmiany ustaleń nie przewiduje się, aby realizacja zapisów projektowanego dokumentu miała znacząco negatywnie oddziaływać na stan powierzchni ziemi, a tym samym na jakość gleby.

14. Oddziaływania na krajobraz

Realizacja zabudowy zawsze powoduje trwałe i nieodwracalne przekształcenie krajobrazu – oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe i nieodwracalne. Będzie ono spowodowane przede wszystkim przeznaczeniem gruntu rolnego na cele nierolnicze oraz wprowadzeniem do krajobrazu nowych elementów antropogenicznych.

Jednocześnie, w celu zminimalizowania negatywnych oddziaływań na krajobraz, w obowiązującym planie miejscowym, ustalono warunki zagospodarowania terenów dotyczące ochrony krajobrazu oraz zasady jego kształtowania, które powinny dostatecznie zabezpieczyć walory krajobrazowe na tym terenie. Warunki te utrzymano.

Mając na uwadze powyższe oraz skalę i zakres planowanej zmiany ustaleń można założyć, iż prognozowane oddziaływania ze strony realizacji zapisów projektowanego dokumentu nie będą miały znaczącego negatywnego wpływu na krajobraz lokalny.

15. Oddziaływania na klimat

W obszarze projektowanej zmiany planu miejscowego oraz na terenach z nim sąsiadujących, nie funkcjonują oraz nie są planowane przedsięwzięcia, które mogą przyczyniać się do pogłębiania zmian klimatu (duże instalacje przemysłowe, hodowla zwierząt na wielką skalę, składowiska odpadów, spalarnie odpadów, itp.).

Mając na uwadze powyższe, oraz skalę i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, nie przewiduje się znaczącego oddziaływania ze strony ustaleń projektu zmiany planu miejscowego na klimat.

16. Oddziaływania na zasoby naturalne

Północno-wschodnia część obszaru Gminy Ujszoły objęta jest zasięgiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 445 Magura (Babia Góra). Występują tu również siarkowodorowe i siarczkowe wody w dolinie „śmierdzącego potoku” w Złatnej oraz złoża kamienia (piaskowca) „Glinka” w Glince. Inne zasoby naturalne jak dotąd nie zostały udokumentowane na terenie gminy.

Mając na uwadze skalę i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, nie przewiduje się znaczącego oddziaływania ze strony ustaleń projektowanego dokumentu na te zasoby.

17. Oddziaływania na zabytki i dobra materialne

Oddziaływania na zabytki i dobra materialne mogą mieć charakter bezpośredni (całkowite lub częściowe zniszczenie obiektu lub obszaru cennego kulturowo) oraz pośredni (zmiana otoczenia obiektu lub obszaru cennego kulturowo, w wyniku realizacji funkcji odmiennych od obecnych bądź pogorszenie stanu obiektów zabytkowych, na skutek emisji zanieczyszczeń).

Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla zabytków i dóbr materialnych.

18. Oddziaływania na tereny sąsiednie

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ze strony realizacji projektowanego dokumentu na tereny sąsiednie. Skala i charakter planowanej zmiany ustaleń w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych nie powinny wpłynąć na wzrost zagrożeń istniejących i potencjalnych, a tym samym nie powinny stanowić pośrednich zagrożeń dla terenów sąsiednich.

19. Możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko

Gmina Ujszoły od południa i wschodu graniczy z Republiką Słowacji, przy czym obszar przygraniczny stanowią głównie tereny trudno dostępne - lasy i wzniesienia, bez zabudowy.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla obszarów zabudowy i obszarów rolnych w Gminie Ujszoły
w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

Biorąc pod uwagę obecne zagospodarowanie terenu po obydwu stronach granicy, ukształtowanie terenu oraz skalę i charakter planowanej zmiany ustaleń przewidzianych w projektowanym dokumencie, nie przewiduje się możliwości bezpośrednich negatywnych oddziaływań ze strony ustaleń projektu zmiany planu miejscowego na tereny położone poza granicami kraju. Ustalenia projektowanego dokumentu mają charakter wyłącznie lokalny. Skutki realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu nie będą dotyczyć bezpośrednio lub pośrednio terenów państw sąsiednich.

XIII. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

Zmienione ustalenia planu nie powinny wiązać się z ujemnym wpływem na środowisko, dlatego nie wskazuje się rozwiązań zapobiegania lub ograniczania negatywnych oddziaływań przyjętych rozwiązań na środowisko.

XIV. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Jedynym rozwiązaniem alternatywnych w stosunku do ustaleń projektu zmiany planu miejscowego jest odstępienie od przyjęcia projektowanego dokumentu (tzw. wariant zerowy).

Brak zmiany planu w obszarach zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych spowoduje utrzymanie rygorów ograniczenia zabudowy nieproporcjonalnych do celu, jakiemu mają służyć. Obecny plan przyjmuje nadmierny prymat interesu publicznego (bezpieczeństwa przeciwosuwiskowego) wobec interesu prywatnego właścicieli nieruchomości i inwestorów. Ze strony społeczności lokalnej, brak zmiany planu może skutkować wnoszeniem skarg na uchwałę i żądaniem stwierdzenia jego nieważności, lub samowolną działalnością budowlaną bez nadzoru geologicznego. Nie przewiduje się, aby brak zmiany planu wpłynął w jakikolwiek sposób na stan środowiska.

Z uwagi na fakt, iż nie stwierdzono, aby zmiana planu wpływała na stan środowiska, nie rozpatrywano innych rozwiązań alternatywnych.

Biorąc powyższe pod uwagę, rekomenduje się zmianę planu z projektowanym zakresie.

XV. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych

Z przeprowadzonej w niniejszym opracowaniu analizy przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko wynika, że realizacja postanowień projektu zmiany planu miejscowego nie spowoduje negatywnego wpływu na jakościowy i ilościowy stan poszczególnych elementów środowiska.

Należy wskazać, że stan obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych jest przedmiotem stałego monitoringu prowadzonego przez organy geologiczne (Ministra Środowiska, Marszałka Województwa Śląskiego i Starostę Żywieckiego), a w terenach leśnych

przez PGL Lasy Państwowe. Stan techniczny obiektów budowlanych na wniosek mieszkańców podlega kontroli przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

Uchwalona zmiana planu miejscowego w § 28 uchwały dotyczącym obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, będzie poddawana przez Wójta Gminy Ujszoły przynajmniej raz w ciągu kadencji, ocenie pod względem aktualności, w tym zgodności z obowiązującymi przepisami oraz zakresem zachodzących zmian w zagospodarowaniu przestrzennym.

XVI. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie popularno-naukowe spełnia wymagania dla streszczenia w języku niespecjalistycznym, z uwagi na zwięzłość, przejrzystość struktury, użyte sformułowania i potoczny język.

Informacja o zespole autorskim:

autor opracowania: mgr inż. arch. Marcin Ulewicz – urbanista, pracownik administracji samorządowej.